

Специјални извјештај

о заступљености конститутивних народа и осталих у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и кантонима Федерације Босне и Херцеговине (према буџетским јединицама), са изузетком полицијско-безбједносних структура

**СПЕЦИЈАЛНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ЗАСТУПЉЕНОСТИ КОНСТИТУТИВНИХ
НАРОДА И ОСТАЛИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА
И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ, БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ
И ХЕРЦЕГОВИНЕ И КАНТОНИМА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
(ПРЕМА БУЏЕТСКИМ ЈЕДИНИЦАМА), СА ИЗУЗЕТКОМ ПОЛИЦИЈСКО-
БЕЗБЈЕДНОСНИХ СТРУКТУРА**

Бања Лука, јуни 2020. године

Издавач

Институција омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине
78 000 Бања Лука, Академика Јована Сурутке 13
e-mail: bl.ombudsmen@ombudsmen.gov.ba
www.ombudsmen.gov.ba

Аутори извјештаја:

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине:
проф. др Љубинко Митровић
др Јасминка Џумхур
Нивес Јукић, дипл. иур.

Радна група:

Координатор: др Предраг Раосављевић, помоћник омбудсмана
Алма Суљић, помоћница омбудсмана
Фатима Рачић, стручна сарадница
Ненад Међо, стручни сарадник
Анте Шакота, стручни сарадник

Лектор:

Јасминка Јасна Смајловић

Технички уредио:

Драган Перичић, шеф Одјељења за информационе технологије

САДРЖАЈ

1. УВОД	5
2. БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА	7
2.1. ПРАВНИ ОКВИР	7
2.2. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА НА НИВОУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	9
3. РЕПУБЛИКА СРПСКА	11
3.1. ПРАВНИ ОКВИР	11
3.2. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА НА НИВОУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	13
4. ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	15
4.1. ПРАВНИ ОКВИР	15
4.2. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА НА НИВОУ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	17
5. КАНТОНИ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	19
5.1. ПРАВНИ ОКВИР	19
5.2. ЗАКОНОДОВНО УРЕЂЕЊЕ ДРЖАВНЕ СЛУЖБЕ НА НИВОУ КАНТОНА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	22
5.3. ЗАКОНОДАВНО УРЕЂЕЊЕ ОРГАНА УПРАВЕ И УПРАВНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА НА НИВОУ КАНТОНА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	24
5.4. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА КАНТОНА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	27
6. БРЧКО ДИСТРИКТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	34
6.1. ПРАВНИ ОКВИР	34
6.2. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ НА НИВОУ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	36
7. НАЦИОНАЛНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА НА ТЕРИТОРИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	37
8. ПОЛНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, ОРГАНИМА УПРАВЕ И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	40
9. ЖАЛБЕ ЗАПРИМЉЕНЕ У ИНСТИТУЦИЈИ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЈУ ПО НАЦИОНАЛНОЈ ОСНОВИ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ	42
10. НАЛАЗ И МИШЉЕЊЕ ОМБУДСМАНА ЗА ЉУДСКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	44
11. ЛИТЕРАТУРА	51
12. АНЕКС – ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ НАЦИОНАЛНЕ СТРУКТУРЕ	54

1. УВОД

Према члану 1. Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о омбудсману)¹, Институција омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институција) је независна институција успостављена с циљем промовисања добре управе и владавине права и слобода физичких и правних лица, како је гарантовано Уставом Босне и Херцеговине и међународним споразумима који се налазе у додатку тог устава. Институција надгледа активности институција Босне и Херцеговине, њених ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у складу с одредбама Закона о омбудсману. Институција поступа у оквиру устава, закона, других прописа и општих аката, као и ратификованих међународних уговора и општеприхваћених правила и стандарда међународног права.

Омбудсмани Босне и Херцеговине, у периоду од 2013. године до дана израде овог извјештаја, поступали су по жалбама² у којима су жалитељи указивали на дискриминацију на националној основи у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и кантонима Федерације Босне и Херцеговине (према буџетским јединицама), приликом процедуре запошљавања и остваривања права из радног односа и по основу радног односа.

С циљем сагледавања стања, односно националне структуре запослених у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и кантонима Федерације Босне и Херцеговине (према буџетским јединицама), Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине донијели су 21. 6. 2019. године одлуку о изради Специјалног извјештаја о заступљености конститутивних народа и осталих у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и кантонима Федерације Босне и Херцеговине (према буџетским јединицама) са изузетком полицијско-безбједоносних структура.

У изради овог извјештаја Омбудсмани су примијенили методологију која је базирана на анализи релевантних одредби Устава Босне Херцеговине, Устава Федерације Босне и Херцеговине и устава кантона, Устава Републике Српске и Статута Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Такође, Омбудсмани су приликом израде овог извјештаја извршили анализу законодавства којим се утврђује заступљеност конститутивних народа у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и кантонима Федерације Босне и Херцеговине (према буџетским јединицама), са изузетком полицијско-безбједоносних структура које су претходно обрађене другим Специјалним извјештајем.

¹ Закон о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, бр. 19/2002, 35/2004 и 32/2006;

² Ж-БЛ-06-66/13, Ж-БЛ-06-67/13, Ж-СА-06-187/14, Ж-СА-06-318/14, Ж-БЛ-06-192/14, Ж-БЛ-05-83/15, Ж-БЛ-05-84/15, Ж-СА-06-1150/16, Ж-БЛ-06-216/17, Ж-СА-06-841/17, Ж-СА-06-842/17 и Ж-СА-06-1297/17;

Узимајући у обзир чињеницу да су у институцијама на свим нивоима власти у Босни и Херцеговине упуслени државни службеници и намјештеници, као и лица запослена по другим основама (уговор о дјелу, уговор о раду, пројектно особље) то су Омбудсмани извршили анализу релевантних одредби важећих закона на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини којима је уређено питање радно-правних односа свих категорија запослених у овим агенцијама.

У сврху израде овог извјештаја, Омбудсмани су, због мањка финансијских и људских ресурса, провели истраживање ограниченог карактера, које се састојало у достављању акта - упитника надлежним органима са захтјевом за доставу података о структури запослених, са стањем на дан, 30. септембра 2019. године. Том приликом тражена је достава следећих података: структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста; национална структура руководних радника и полна структура запослених.

У Анкесу I налази се приказ заступљености конститутивних народа у свим институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима у Босни и Херцеговини које су доставиле попуњен упитник Институцији. У тексту извјештаја приказани су збирни подаци по нивоима власти.

2. БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

2.1. ПРАВНИ ОКВИР

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине приликом израде овог извјештаја извршили су анализу законодавства којим се утврђује заступљеност конститутивних народа у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и кантонима Федерације Босне и Херцеговине (према буџетским јединицама), са изузетком полицијско-безбједоносних структура које су претходно обрађене другим Специјалним извјештајем.

Устав Босне и Херцеговине³

Устав Босне и Херцеговине, у Преамбули прописује да су:

"...Бошњаци, Хрвати и Срби, као конститутивни народи (заједно са осталима)..."

Члан II. став 4. Устава Босне и Херцеговине прописује:

"Уживање права и слобода, предвиђених у овом члану или у међународним споразумима наведеним у Анексу I овог Устава, осигурано је свим лицима у Босни и Херцеговини без дискриминације по било којем основу као што је пол, раса, боја, језик, вјера, политичко и друго мишљење, национално или социјално поријекло, повезаност с националном мањином, имовина, рођење или други статус."

Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине⁴

Радно-правни статус државних службеника уређен је Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 2. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине прописује:

„1. Запошљавање и унапређење професионалне каријере државног службеника базира се на јавној конкуренцији и професионалној способности.

2. Структура државних службеника у државној служби оквирно одражава националну структуру становништва Босне и Херцеговине према посљедњем попису становништва.

3. Национална припадност државног службеника базира се на добровољном изјашњавању у складу са овим законом."

³ Анекс IV Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини потписаног 14. 12. 1995. године;

⁴ Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, бр. 19/2002, 35/2003, 4/2004, 17/2004, 26/2004, 37/2004, 48/2005, 2/2006, 32/2007, 43/2009, 8/2010, 40/2012 и 93/2017;

Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине⁵

Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине уређује радно-правни статус запосленика, начин и поступак пријема у радни однос, закључивање уговора о раду између запосленика и послодавца, радно вријеме, плате и накнаде, одморе и одсуства, заштиту права из радног односа, закључивање и примјену колективног уговора, рјешавање спорова између запосленика и послодавца, учешће запосленика и синдиката у заштити права запосленика, престанак радног односа, надзор над примјеном закона и друга права и обавеза које настају на основу радно-правног статуса запосленика. Овим законом регулише се радни однос: запосленика у институцијама Босне и Херцеговине и њеним органима који нису државни службеници; запосленика у институцијама Босне и Херцеговине који су изричито изузети из Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, бр. 19/2002 и 35/2003); запосленика који су запослени у јавним предузећима Босне и Херцеговине, правним субјектима које оснивају институције Босне и Херцеговине, удружењима и фондацијама Босне и Херцеговине, међуентитетским корпорацијама и другим институцијама за обављање додатних надлежности у Босни и Херцеговини, ако другим законом није другачије одређено.

Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине не предвиђа посебну одредбу о националној заступљености запосленика. Међутим, члан 6. Закона прописује *„забрану дискриминације због расе, боје коже, пола, језика, вјере, политичког или другог мишљења или опредељења, националног или социјалног поријекла, сексуалне оријентације, имовног стања, рођења или какве друге околности, чланства или нечланства у политичкој странци, тјелесних потешкоћа или на основу којег другог разлога супротног основним људским правима и слободама утврђеним Уставом Босне и Херцеговине и законом.“*

Изборни закон Босне и Херцеговине⁶

Изборним законом Босне и Херцеговине уређује се избор чланова и делегата Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и чланова Предсједништва Босне и Херцеговине, те утврђују принципи који важе за изборе на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини. Органи надлежни за provedбу избора су изборне комисије и бирачки одбори. Изборне комисије и бирачки одбори независни су и непристрасни у свом раду.

Чланом 2.2 Изборног закона Босне и Херцеговине уређено је питање равноправне заступљености полова: *“(4) У саставу општинске изборне комисије и бирачког одбора осигураће се заступљеност полова у складу са Законом о равноправности полова у Босни и Херцеговини, осим ако се изборна комисија и бирачки одбор састоји од три члана, када равноправна заступљеност постоји у случају када је један од полова заступљен с 1/3 од укупног броја чланова.”*

⁵ Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, бр. 26/2004, 7/2005, 48/2005, 60/2010, 32/2013 и 93/2017;

⁶ Изборни закон Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, бр. 23/2001, 7/2002, 9/2002, 20/2002, 25/2002, 4/2004, 20/2004, 25/2005, 52/2005, 65/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 32/2007, 33/2008, 37/2008, 32/2010, 18/2013, 7/2014 и 31/2016;

Чланом 2.5 Изборног закона Босне и Херцеговине прописано је: “(4) У комисији за избор и именовање морају бити заступљени конститутивни народи, два Бошњака, два Србина и два Хрвата и један из реда осталих.”

Састав изборне комисије је мултиетничан, тако да одражава заступљеност конститутивних народа, укључујући и остале, у изборној јединици за коју се орган надлежан за провођење избора оснива, водећи рачуна о посљедњем попису становништва проведеном на државном нивоу. У саставу изборне комисије настојаће се осигурати заступљеност полова у складу са Законом о равноправности полова у Босни и Херцеговини, осим ако се изборна комисија састоји од три члана када равноправна заступљеност постоји у случају када је један од полова заступљен с 1/3 од укупног броја чланова⁷.

2.2. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА НА НИВОУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Институција је контактирала све институције, управне организације и регулаторна тијела на нивоу Босне и Херцеговине са захтјевом за достављање националне и полне структуре запослених: Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, Предсједништво Босне и Херцеговине, Министарство одбране Босне и Херцеговине, Правобранилаштво Босне и Херцеговине, Генерални секретаријат Савјета министара Босне и Херцеговине, Дирекција за европске интеграције, Министарство иностраних послова, Министарство иностране трговине и економских односа, Агенција за промоцију страних инвестиција, Канцеларија за ветеринарство, Конкуренијско вијеће, Министарство комуникација и транспорта, Дирекција за цивилно ваздухопловство, Регулаторна агенција за комуникације, Министарство финансија и трезора, Управа за индиректно опорезивање, Министарство за људска права и избјеглице, Јединица за имплементацију пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера, Министарство правде, Министарство цивилних послова, Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података, Центар за уклањање мина, Служба за заједничке послове, Канцеларија за ревизију, Централна изборна комисија, Комисија за очување националних споменика, Агенција за државну службу, Агенција за статистику, Институт за стандардизацију, Институт за интелектуално власништво, Институт за акредитацију, Архив Босне и Херцеговине, Управа за заштиту здравља биља, Агенција за надзор над тржиштем, Агенција за безбједност хране, Фонд за повратак, Агенција за рад и запошљавање, Канцеларија за хармонизацију и координацију система плаћања у пољопривреди, исхрани и руралном развоју, Одбор државне службе за жалбе, Комисија за концесије, Канцеларија за законодавство, Агенција за јавне набавке, Канцеларија за разматрање жалби, Институт за нестале особе, Агенција за осигурање, Дирекција за економско планирање, Институција омбудсмана за заштиту потрошача, Канцеларија координатора за реформу јавне управе, Агенција за поштански саобраћај, Агенција за развој високог образовања и осигурање квалитета, Агенција за предшколско, основно и средње образовање, Агенција за заштиту личних података, Центар за информисање и признавање докумената из области високог

---

⁷ Изборни закон Босне и Херцеговине, члан 2.14

образовања, Агенција за лијекове и медицинска средства, Агенција за антидопинг контролу, Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија и трезора, Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције и Савјет за државну помоћ.

Све наведене организације су доставиле податке тражене упитником осим Комисије за очување националних споменика и Канцеларије координатора за реформу јавне управе. Приказани подаци такође обухватају запослене у Институцији омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине.

Национална структура запослених у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима на нивоу Босне и Херцеговине на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Поцуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине		
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	
Укупно	18.598	15.592	6.899	1.416	5.639	1.043	2.887	699	156	12	11	3
процент		44,28%		36,16%		18,45%		1%		0,07%		

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
15.592	3.607	11.985
процент	23,13%	76,87%

Овдје је потребно напоменути да је однос жена и мушкараца 2.759 према 3.081, ако се одузме 9.690 запослених у Министарству одбране Босне и Херцеговине.

3. РЕПУБЛИКА СРПСКА

3.1. ПРАВНИ ОКВИР

Устав Републике Српске⁸

Члан 10.

„Грађани Републике су равноправни у слободама, правима и дужностима, једнаки су пред законом и уживају исту правну заштиту без обзира на расу, пол, језик, националну припадност, вјероисповијест, социјално поријекло, рођење, образовање, имовно стање, политичко и друго увјерење, друштвени положај или друго лично својство.“

Закон о републичкој управи Републике Српске⁹

Законом о републичкој управи Републике Српске оснивају се министарства, републичке управе и републичке управне организације (у даљем тексту: органи управе), уређују начела њиховог дјеловања, послови управе, унутрашња организација органа управе, уређење органа управе, унутрашњи надзор, сукоб надлежности, рјешавање о жалби, изузеће, однос органа управе с другим органима и организацијама, преношење и повјеравање послова управе, јавност рада и односи са грађанима, средства за рад органа управе, државни службеници и намјештеници, канцеларијско пословање и друга питања од значаја за оснивање, организацију и рад републичке управе. Републичка управа (у даљем тексту: управа) је дио извршне власти Републике Српске која врши послове управе у оквиру права и дужности Републике Српске (у даљем тексту: Република). Послове управе обављају министарства и други републички органи управе.

Члан 128. Закона о републичкој управи прописује:

*“(1) Послове из дјелокруга органа управе обављају државни службеници и намјештеници.
(2) Послове основне дјелатности органа управе обављају државни службеници, а послове у непосредној вези с њима извршавају намјештеници.
(3) Послови основне дјелатности управе су: нормативно-правни и управни послови, праћење стања, развојни и инспекцијски послови.”*

Члан 129. Закона о републичкој управи прописује: *„Положај државног службеника и намјештеника уређује се посебним законом.“*

Закон о државним службеницима Републике Српске¹⁰

Законом о државним службеницима Републике Српске уређује се радно-правни статус државних службеника у републичким органима управе Републике Српске (у даљем тексту: републички органи управе); права и дужности; радна мјеста државних службеника; запошљавање и попуњавање упражњених радних мјеста; оцјењивање и напредовање; стручно оспособљавање и усавршавање и стручни испит; приправници и волонтери у републичким органима управе; дисциплинска и материјална одговорност; престанак радног односа; заштита права из радног односа; кадровски план; вођење

⁸ Устав Републике Српске, Службени гласник Републике Српске, бр. 21/1992 – *пречишћени текст*, 28/1994, 8/1996, 13/1996, 15/1996, 16/1996, 21/1996, 21/2002, 26/2002, 30/2002, 31/2002, 69/2002, 31/2003, 98/2003, 115/2005 и 117/2005;

⁹ Закон о републичкој управи, Службени гласник Републике Српске, број 115/2018;

¹⁰ Закон о државним службеницима Републике Српске, Службени гласник Републике Српске, бр. 118/2008, 117/2011, 37/2012 и 57/2016;

централне евиденције; друга права из радног односа и статус и надлежност Одбора државне управе за жалбе (у даљем тексту: Одбор). Поједина права и дужности државних службеника могу се посебним законом уредити и на другачији начин, ако то произлази из природе њихових послова (област унутрашњих послова, инспекцијски послови и сл.).

Члан 4. Закона о државним службеницима Републике Српске прописује:

„(1) Структура државних службеника треба оквирно да одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва.

(2) Национална припадност државног службеника одређује се на основу добровољног изјашњавања.“

Закон о раду Републике Српске¹¹

Законом о раду Републике Српске уређују се радни односи, права, обавезе и одговорности из радног односа и други односи по основу рада у Републици Српској, ако посебним законима није другачије одређено. Одредбе овог закона примјењују се на све раднике који раде на територији Републике Српске (у даљем тексту: Република), код домаћег или страног правног, односно физичког лица, без обзира на мјесто његове регистрације, односно држављанства (у даљем тексту: послодавац), као и на раднике који су упућени на рад у иностранство од послодавца, осим ако законом земље у коју су упућени или међународним споразумом није другачије одређено. Одредбе Закона о раду Републике Српске примјењују се и на запослене у републичким органима, органима локалне самоуправе и јавним службама ако посебним законом није другачије одређено, као и на запослене стране држављане и лица без држављанства који раде на територији Републике, ако посебним законом није другачије одређено.

Члан 19. Закона о раду Републике Српске прописује: *„Радник, као и лице које тражи запослење, не може бити стављен у неравноправан положај приликом остваривања права по основу рада и права на запослење због расе, етничке или националне припадности, боје коже, пола, језика, религије, политичког или другог мишљења и убјеђења, социјалног поријекла, имовног стања, чланства или нечланства у синдикату или политичкој организацији, физичког и душевног здравља и других обиљежја која нису у непосредној вези с природом радног односа.“*

Изборни закон Републике Српске¹²

Изборним законом Републике Српске уређује се избор предсједника и потпредсједника Републике Српске, посланика Народне скупштине Републике Српске и делегата Вијећа народа, одборника градске скупштине, одборника скупштине општине, градоначелника, начелника општине, чланова савјета мјесне заједнице, именовање органа за спровођење избора и финансирање избора и изборне кампање.

Члан 10. Изборног закона Републике Српске прописује: *“Састав органа за спровођење избора треба бити мултиетничан, тако да одражава заступљеност конститутивних народа, укључујући и остале, водећи рачуна о посљедњем попису становништва на државном нивоу.”*

¹¹ Закон о раду Републике Српске, Службени гласник Републике Српске, бр. 1/2016 и 66/2018;

¹² Изборни закон Републике Српске, Службени гласник Републике Српске, бр. 34/2002, 35/2003, 24/2004, 19/2005, 24/2012 и 109/2012;

3.2. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА НА НИВОУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Институција је контактирала све јавне органе и институције у Републици Српској са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Предсједник Републике Српске, Народна скупштина Републике Српске, Вијеће народа Републике Српске, Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса у органима власти у Републици Српској, Омбудсман за дјецу Републике Српске, Комисија за жалбе, Републичка изборна комисија, Фискални савјет Републике Српске, Влада Републике Српске, Ваздухопловни сервис, Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове, Републички секретаријат за законодавство, Агенција за државну управу, Одбор државне управе за жалбе, Гендер центар, Канцеларија правног представника, Републичка управа за инспекцијске послове, Служба за заједничке послове Владе Републике Српске, Хеликоптерски сервис, Републичка управа цивилне заштите, Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод, Републички завод за заштиту културно - историјског и природног наслеђа, Архив Републике Српске, Републички секретаријат за вјере, Завод за образовање одраслих, Министарство финансија, Пореска управа Републике Српске, Републички девизни инспекторат, Републички завод за статистику, Републичка управа за игре на срећу, Министарство правде, Центар за пружање бесплатне правне помоћи, Републички центар за истраживање рата, ратних злочина и тражења несталих лица, Агенција за управљање одузетом имовином, Министарство управе и локалне самоуправе, Министарство науке и технологије, Министарство здравља и социјалне заштите, Министарство индустрије, енергетике и рударства, Републички завод за стандардизацију и метрологију, Републички завод за геолошка истраживања, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републички хидрометеоролошки завод, Агенција за аграрна плаћања, Министарство саобраћаја и веза, Агенција за безбједност саобраћаја, Министарство трговине и туризма, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Републичка дирекција за обнову и изградњу, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске, Министарство за економске односе и регионалну сарадњу, Министарство за избјеглице и расељена лица, Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске и Министарство породице, омладине и спорта.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником, осим Ваздухопловног сервиса, Републичке управе цивилне заштите, Републичког девизног инспектората, Омбудсмана за дјецу и Главне службе за ревизију јавног сектора.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Републике Српске на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	4.006	53	7	3.815	421	53	6	69	10	16	4
процент		1,30%		93,83%		1,30%		1,7%		0,4%	

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
4.006	2.088	1.918
процент	51,35%	48,65%

4. ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

4.1. ПРАВНИ ОКВИР

Устав Федерације Босне и Херцеговине¹³

Устав Федерације Босне и Херцеговине у Преамбули прописује:

“Бошњаци, Хрвати и Срби, као конститутивни народи, заједно са осталима, и грађани Федерације Босне и Херцеговине, која је саставни дио суверене државе Босне и Херцеговине, одлучни да осигурају пуну националну равноправност, демократске односе и највише стандарде људских права и слобода, овим доносе Устав Федерације Босне и Херцеговине.”

Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине¹⁴

Радно-правни статус државних службеника у органима државне управе у Федерацији Босне и Херцеговине је уређен Законом о државној служби Федерације Босне и Херцеговине, а чланом 2. Закона прописана је пропорционална заступљеност:

“1. У органима државне службе Федерације, Бошњаци, Хрвати и Срби као конститутивни народи, заједно са осталима и грађани Босне и Херцеговине биће пропорционално заступљени.

2. Као уставни принцип таква пропорционална заступљеност базираће се на попису становништва из 1991. године док се Анекс 7. у потпуности не проведе.

3. Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) и владе кантона надзиру заступљеност државних службеника у органима државне службе из става 1. овог члана.”

Чланом 3. Закона о државној служби уређено је питање запошљавања и унапређења државних службеника:

“1. Запошљавање и унапређење професионалне каријере државног службеника базира се на јавном конкурсима и професионалној способности.

2. Запошљавање у органима државне службе врши се само на основу јавног конкурса и испуњавања услова и критеријума прописаних овим законом и посебним законом, те у складу с критеријумима прописаним подзаконским прописом донесеним на основу овог закона.”

Принципи на којима се базира функционисање државне службе прописани су одредбом члана 4. Закона о државној служби Федерације Босне и Херцеговине:

“Државна служба осигурава поштивање и примјену сљедећих принципа:

- а) законитост;*
- б) транспарентност и јавност;*
- ц) одговорност;*
- д) ефикасност и економичност;*
- е) професионална непристрасност;*

¹³ Устав Федерације Босне и Херцеговине, Службене новине Федерације БиХ, бр. 1/1994, 13/1997, 16/2002, 22/2002, 52/2002, 18/2003, 63/2003, 9/2004, 20/2004, 33/2004, 72/2005, 71/2005, 88/2008;

¹⁴ Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине, Службене новине Федерације БиХ, бр. 29/2003, 23/2004, 39/2004, 54/2004, 67/2005, 8/2006, 77/2006, 4/2012, 99/2015;

ф) политичка независност.”.

Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине не садржи посебну одредбу о националној заступљености запосленика. Међутим, чланом 18. наведеног закона утврђена су права државног службеника: „...*Државни службеник има право на: поштен и праведан третман у свим аспектима кадровске политике, без обзира на националност, социјално поријекло, ентитетско држављанство, пребивалиште, религију, политичка и друга увјерења, пол, расу, рођење, брачни статус, старосну доб, имовинско стање, хендикепираност или други статус.*”.

У поступку запошљавања и унапређења државних службеника забрањена је дискриминација на основу пола¹⁵ у смислу члана 3. Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини¹⁶.

На државног службеника примјењују се одредбе Закона о раду, остали закони и колективни уговори којима се уређују права и обавезе из радних односа, осим ако Законом о државној служби Федерације Босне и Херцеговине није другачије уређено.

Закон о раду Федерације Босне и Херцеговине¹⁷

Овим законом уређује се закључивање уговора о раду, радно вријеме, плате, престанак уговора о раду, остваривање права и обавеза из радног односа, закључивање колективних уговора, мирно рјешавање колективних радних спорова и друга питања из радног односа, ако другим законом или међународним уговором није другачије одређено¹⁸.

Равноправна заступљеност полова прописана је чланом 3. Закона о раду Федерације Босне и Херцеговине: “*Формирање вијећа запосленика, мировног вијећа, економско-социјалног вијећа и других органа који произилазе из овог закона и колективних уговора, одражаваће равноправну заступљеност полова.*”.

Члан 8. Закона о раду Федерације Босне и Херцеговине прописује основе и врсте дискриминације:

“ (1) *Забрањена је дискриминација радника као и лица које тражи запослење, с обзиром на пол, полно одређење, брачно стање, породичне обавезе, старост, инвалидност, трудноћу, језик, вјеру, политичко и друго мишљење, националну припадност, социјално поријекло, имовно стање, рођење, расу, боју коже, чланство или нечланство у политичким странкама и синдикатима, здравствени статус, или неко друго лично својство.*

(2) *Дискриминација може бити директна или индиректна.*

(3) *Директна дискриминација, у смислу овог закона, значи свако поступање узроковано неким од основа из става 1. овог члана којим се радник, као и лице које тражи запослење ставља или је било стављено у неповољнији положај у односу на друга лица у истој или сличној ситуацији.*

(4) *Индиректна дискриминација, у смислу овог закона, постоји када одређена наизглед неутрална одредба, правило, критеријум или пракса ставља или би ставила у неповољнији положај радника као и лице које тражи запослење због одређене особине,*

¹⁵ Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине, члан 24. став 2;

¹⁶ Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини, Службени гласник БиХ, број 16/2003;

¹⁷ Закон о раду Федерације Босне и Херцеговине, Службене новине Федерације БиХ, бр. 26/2016 и 89/2018;

¹⁸ Закон о раду Федерације Босне и Херцеговине, члан 1;

статуса, опредјељења, увјерења или вредносног система који чине основе за забрану дискриминације из става 1. овог члана у односу на другог радника, као и лице које траже запослење.”.

Дискриминација из члана 8. овог закона забрањена је у односу на:

- а) услове за запошљавање и избор кандидата за обављање одређеног посла,
- б) услове рада и сва права из радног односа,
- ц) образовање, оспособљавање и усавршавање,
- д) напредовање у послу и
- е) отказивање уговора о раду.”¹⁹.

Закон о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине²⁰

Законом о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине уређује се организација и начин функционирања органа државне управе у Федерацији Босне и Херцеговине која обухвата: положај, улогу, уређење, овлаштења и обавезе у обављању управних, стручних и других послова, међусобне односе органа управе и однос органа управе према грађанима, органима извршне и законодавне власти, омбудсменима, привредним друштвима и другим правним лицима, као и друга питања од значаја за организацију и рад органа државне управе на свим нивоима власти у Федерацији.

Чланом 5. овог закона прописано је:

„Надлежност федералних и кантоналних органа управе и управних организација утврђује се законом којим се уређује одређена управна област, а надлежност општинских и градских органа управе утврђује се одлукама општинског, односно градског вијећа којима се уређују послови локалне самоуправе општине, односно града. Кантонални, општински и градски органи надлежни су да обављају и управне и стручне послове који се федералним, односно кантоналним законом делегирају или пренесу на кантон, општину, односно град.“.

Закон о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине не садржи посебну одредбу о националној заступљености.

4.2. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА НА НИВОУ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Институција омбудсмана за људска права је контактирала све јавне организације на нивоу Федерације Босне и Херцеговине са захтјевом за достављање националне и полне структуре запослених: Парламент ФБиХ, Представнички дом, Дом народа, Влада ФБиХ, Федерално правобранилаштво, Федерално министарство правде, Федерално министарство финансија, Федерално министарство енергије, рударства и индустрије, Федерално министарство промета и комуникација, Федерално министарство рада и социјалне политике, Федерално министарство расељених лица и избјеглица, Федерално министарство за питања бораца и инвалида одбрамбено-ослободилачког рата, Федерално министарство здравства, Федерално министарство образовања и науке, Федерално

¹⁹ Закон о раду Федерације Босне и Херцеговине, члан 10;

²⁰ Закон о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине, Службене новине Федерације БиХ, број: 35/2005;

министарство културе и спорта, Федерално министарство трговине, Федерално министарство просторног уређења, Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, Федерално министарство развоја, предузетништва и обрта, Федерално министарство околине и туризма, Федерална управа за геодетске и имовинско-правне послове, Федерални завод за статистику, Федерални хидрометеоролошки завод Архив Федерације БиХ, Федерални завод за програмирање развоја, Федерална дирекција робних резерви, Федерална управа цивилне заштите, Федерална управа за инспекцијске послове, Федерални завод за агропедологију, Федерални завод за пољопривреду, Федерални завод за геологију, Федерални агромедитерански завод, Федерална новинска агенција, Агенција за државну службу ФБиХ, Федерални завод за ПИО/МИО, Федерални завод за програмирање развоја, Регулаторна комисија за енергију у ФБиХ, Агенција за надзор осигурања ФБиХ, Комисија за вриједносне папире ФБиХ, Центар за едукацију судија и тужилаца ФБиХ, Гендер центар ФБиХ, Служба за заједничке послове органа и тијела ФБиХ, Пореска управа Федерације.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником, осим: Владе Федерације Босне и Херцеговине, Федералног министарства развоја, предузетништва и обрта, Федералног министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства и Канцеларије за законодавство Владе Федерације Босне и Херцеговине.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Федерације Босне и Херцеговине на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Босњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	3.806	2.675	141	97	6	924	74	77	6	0	0
процент		70,3%		2,55%		24,28%		2,02%			

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
3.806	2.135	1.671
процент	56,1%	43,9%

5. КАНТОНИ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

5.1. ПРАВНИ ОКВИР

Омбудсмани су приликом израде овог извјештаја извршили анализу законодавства којим се утврђује радно-правни статус запослених у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима кантона Федерације Босне и Херцеговине.

Устав Федерације Босне и Херцеговине

Устав Федерације Босне и Херцеговине, прописује у поглављу III, подјелу надлежности између федералне и кантоналне власти. У складу с потребама, надлежности из поглавља III. члана 2. могу бити остварене заједнички или одвојено, или од стране кантона координирано од федералне власти. Чланом 4. Устава Федерације Босне и Херцеговине прописано је:

„Кантони имају све надлежности које нису изричито повјерене федералној власти. Посебно су надлежни за:

- а) успостављање и надзирање полицијских снага које ће имати јединствене федералне униформе с кантоналним ознакама;*
- б) утврђивање образовне политике, укључујући доношење прописа о образовању и осигурање образовања;*
- ц) утврђивање и провођење културне политике;*
- д) утврђивање стамбене политике, укључујући доношење прописа који се тичу уређивања и изградње стамбених објеката;*
- е) утврђивање политике која се тиче регулисања и осигурања јавних служби;*
- ф) доношење прописа о кориштењу локалног земљишта, укључујући зонирање;*
- г) доношење прописа о унапређењу локалног пословања и добротворних активности;*
- х) доношење прописа о локалним постројењима за производњу енергије и осигурање њихове доступности;*
- и) утврђивање политике у вези са осигурањем радија и телевизије, укључујући доношење прописа о осигурању њиховог рада и изградње;*
- ј) провођење социјалне политике и успостава служби социјалне заштите;*
- к) стварање и примјена политике кантоналног туризма, развој туристичких ресурса;*
- л) финансирање дјелатности кантоналне власти или њених агенција опорезивањем, задуживањем или другим средствима.“*

Надаље, поглавље V. члан 1. тачка ц) Устава Федерације Босне и Херцеговине прописује да ће: *“...кантони у извршавању својих надлежности осигурати да конститутивни народи и припадници групе осталих буду пропорционално заступљени у министарствима кантона. Таква пропорционална заступљеност у складу је с пописом становништва из 1991. године до потпуне provedбе Анекса 7.“*²¹.

Анализом цитиране одредбе може се закључити да је начело пропорционалне заступљености утврђено као уставна вриједност. Наиме, ова уставна одредба обавезујућа је за цјелокупни правни систем Федерације Босне и Херцеговине и захтијева да се приликом доношења сваке одлуке у обзир узимају одредбе којима се штите права и интереси појединаца као и одредбе које штите јавни интерес.

²¹ Тачка ц) овог члана прописана је Амандманом LXXV

Начело пропорционалности, односно пропорционална национална заступљеност прописана је и уставима кантона Федерације Босне и Херцеговине:

Устав Кантона Сарајево²²

Члан 27.

“Конститутивни народи и припадници групе осталих биће пропорционално заступљени у Влади. Таква заступљеност ће одражавати попис становништва из 1991. године до потпуне provedбе Анекса 7, у складу са чланом IX. 11а. Устава Федерације Босне и Херцеговине²³.”

Устав Зеничко-добојског кантона²⁴

Члан 5.

“Конститутивни народи и група остали биће пропорционално заступљени у јавним институцијама Кантона.

Пропорционална заступљеност ће се базирати на попису становништва из 1991. године, док се Анекс 7. у потпуности не проведе (у даљем тексту: пропорционална заступљеност).

Јавне институције у смислу овог члана су министарства у Влади Кантона, општински орган власти, Кантонални суд, општински судови и Тужилаштво²⁵.”

Устав Тузланског кантона²⁶

Члан 3.

“Конститутивни народи и припадници осталих биће пропорционално заступљени у Влади, министарствима Кантона, кантоналним и општинским судовима, у кантоналним и општинским органима власти и управи.

Таква заступљеност ће одражавати попис становништва из 1991. године до потпуне provedбе Анекса 7. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини.”

Устав Босанско-подрињског кантона Горажде²⁷

Члан 3.

“Састав свих органа у Кантону и општинама Кантона мора одражавати националну структуру становништва Кантона односно општине, уколико Уставом Федерације није другачије утврђено.”

---

²² Устав Кантона Сарајево, https://mup.ks.gov.ba/sites/mup.ks.gov.ba/files/ustavkantona_0.pdf, преузето 9. 10. 2019. године;

²³ Амандман XXIX

²⁴ Устав Зеничко-добојског кантона, <https://www.zdk.ba/component/k2/item/158-ustav-zeni%C4%8Dko-dobojskog-kantona>, преузето 9. 10. 2019. године;

²⁵ Амандман IX;

²⁶ Устав Тузланског кантона, <http://www.vladatk.kim.ba/ustav-tk>, преузето 9. 10. 2019. године;

²⁷ Устав Босанско-подрињског кантона Горажде, http://www.bpkg.gov.ba/media/images/2011/07/ustav_bpk_gorazde.pdf, преузето 9. 10. 2019. године;

Устав Унско-санског кантона²⁸

Члан 4.

“Састав свих органа у Кантону мора одражавати и националну структуру становништва Кантона, односно општине ако Уставом није другачије утврђено.”

Устав Кантона 10²⁹

Члан 3.

“Састав свих тијела власти у Кантону и општинама Кантона мора одражавати националну структуру становништва Кантона, односно општине, уколико Уставом Федерације није другачије одређено.”

Устав Средњобосанског кантона³⁰

Члан 4.

“Састав свих органа у Кантону и општинама мора одражавати националну структуру становништва Кантона, односно општине, а на бази општих и слободних избора и на бази изборних резултата.”

Устав Посавског кантона³¹

Члан 3.

“Састав свих тијела власти у Кантону и општинама Кантона мора одражавати националну структуру становништва Кантона, односно општине, уколико Уставом Федерације није другачије утврђено.”

Устав Херцеговачко-неретванског кантона³²

Члан 4.

“Састав свих тијела власти у Кантону и у општинама мора одражавати националну структуру становништва Кантона, односно општине, уколико Уставом Федерације није другачије утврђено.”

---

²⁸ Устав Унско-санског кантона, <http://vladausk.ba/dokumenti/ustav.pdf>, преузето 9. 10. 2019. године;

²⁹ Устав Кантона 10, http://www.skupstinahbz.com/public/files/ustav_hercegbosanske_zupanije.pdf, преузето 9. 10. 2019. године;

³⁰ Устав Средњобосанског кантона, <https://www.sbk-ksb.gov.ba/hr/9-uncategorised/98-ustav.html>, преузето 9. 10. 2019. године;

³¹ Устав Посавског кантона, <https://www.zupanijaposavska.ba/ustav-zupanije-posavske/>, преузето 9. 10. 2019. године;

³² Устав Херцеговачко-неретванског кантона, <https://www.vlada-hnz-k.ba/hr/ustav-hnk>, преузето 9. 10. 2019. године;

Устав Западнохерцеговачког кантона³³

Члан 3.

“Састав свих тијела власти у Кантону и општинама Кантона мора одражавати националну структуру становништва Кантона, односно општине, уколико Уставом Федерације није другачије утврђено.”

5.2. ЗАКОНОДОВНО УРЕЂЕЊЕ ДРЖАВНЕ СЛУЖБЕ НА НИВОУ КАНТОНА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Послове у државним тијелима обављају државни службеници и намјештеници. Државни службеник је лице које обавља послове основне дјелатности у органу државне службе и које је у складу са законом постављено на одређено радно мјесто у том органу. Намјештеник је лице које обавља допунске послове основне дјелатности и послове помоћне дјелатности из надлежности органа државне службе који су функционално повезани с пословима основне дјелатности органа државне службе и које је у складу са законом распоређено на одређено радно мјесто у том органу. Радно-правни статус државних службеника, правила којима се регулише поступак пријема у државну службу, класификација радних мјеста, стручно оспособљавање и усавршавање државних службеника, напредовање у служби као и друга питања од значаја за остваривање права и обавеза државних службеника, те одређена питања од значаја за уређивање и остваривање права, обвеза и одговорности намјештеника уређена су законима о државним службеницима.

Анализом законодавства којим је дефинисан начин рада и функционисање државне службе констатовано је да је државна служба у кантонима Федерације Босне и Херцеговине уређена на сљедећи начин: Средњобосански, Зеничко-добојски и Херцеговачко-неретвански кантон немају донесене законе којима се на нивоу кантона уређује питање државне службе у споменутих кантонима (па самим тим ни начело пропорционалне националне заступљености), већ се у наведеним кантонима примјењује Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине. С друге стране, сљедећи кантони имају законе којима се уређује питање државне службе, односно радно-правни статус државних службеника и намјештеника/осталих запосленика:

Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Кантону¹⁰³⁴

Члан 4. (Начело пропорционалне националне заступљености)

“1. Структура државних службеника и намјештеника у државној служби Кантона оквирно одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва из 1991. године.

2. Национална припадност државног службеника односно намјештеника заснива се на добровољном изјашњавању.

3. Влада Кантона 10 (у даљем тексту: Влада Кантона) односно друга мјеродавна тијела власти (у даљем тексту: мјеродавна тијела), надзиру заступљеност државних службеника и намјештеника у тијелима државне службе и предузимају одговарајуће

³³ Устав Западнохерцеговачког кантона, <http://www.skupstina-zzh.ba/Opsirnije.aspx?id=475&isPrint=True>, преузето 9. 10. 2019. године;

³⁴ Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Кантону 10, Народне новине Кантона 10, број 1/2014;

мјере да се оствари поштовање начела пропорционалне заступљености у односу на националну припадност.”

Закон о државној служби у Кантону Сарајево³⁵

Члан 3. (Пропорционална национална заступљеност)

“(1) У органима државне службе у Кантону, Бошњаци, Хрвати и Срби, као конститутивни народи заједно са осталима и грађани Босне и Херцеговине биће пропорционално заступљени.

(2) Као уставни принцип, пропорционална заступљеност базира се на попису становништва из 1991. године, док Анекс 7 не буде проглашен реализованим.

(3) Влада Кантона (у даљем тексту: Влада), градоначелник Сарајева и начелници општина на територији Кантона надзиру националну заступљеност државних службеника у органима државне службе из става (1) овог члана.”

Закон о државној служби у Унско-санском кантону³⁶

Члан 4. (Пропорционална заступљеност)

“(1) Структура државних службеника и намјештеника у органима државне службе оквирно одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва. Национална припадност државног службеника, односно намјештеника, заснива се на добровољном изјашњавању у складу с овим законом.

(2) Влада Унско-санског кантона (у даљем тексту: Влада Кантона), односно други надлежни органи власти (у даљем тексту: надлежни орган), надзиру заступљеност државних службеника и намјештеника у органима државне службе и предузимају одговарајуће мјере да се оствари поштовање принципа пропорционалне заступљености у односу на националну припадност.

(3) Органи из става (2) овог члана дужни су у складу са Законом водити рачуна и о остваривању принципа равноправне заступљености полова у органима државне службе.”

Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Посавском кантону³⁷

Члан 3. (Пропорционална заступљеност)

“(1) Структура државних службеника и намјештеника у тијелима државне службе оквирно одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва.

(2) Влада Посавског кантона (у даљем тексту: Влада) надзире заступљеност државних службеника и намјештеника у тијелима државне службе и предузима одговарајуће мјере да се оствари поштовање начела пропорционалне заступљености у односу на националну припадност.

(3) Влада је дужна да води рачуна и о остваривању начела равноправне заступљености полова у тијелима државне службе.”

³⁵ Закон о државној служби у Кантону Сарајево, Службене новине Кантона Сарајево, број 31/2016;

³⁶ Закон о државној служби у Унско-санском кантону, Службени гласник Унско-санског кантона, број 14/2017;

³⁷ Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Посавском кантону, преузето са <http://skupstinazp.ba>, 6. 2. 2018. године;

Закон о државним службеницима у тијелима државне службе у Западнохерцеговачком кантону³⁸

Члан 2. (Пропорционална заступљеност)

“1. Структура државних службеника у тијелима државне службе Кантона, градова и општина оквирно одражава националну структуру становништва, према посљедњем попису становништва.

2. Влада Западнохерцеговачког кантона (у даљем тексту: Влада Кантона) надзире заступљеност државних службеника у тијелима државне службе из става 1 овог члана.”

Закон о државној служби у Босанско–подрињском кантону Горажде³⁹

Члан 3. (Пропорционална национална заступљеност)

“(1) У органима државне службе у Кантону, Бошњаци, Хрвати и Срби, као конститутивни народи заједно са осталима и грађани Босне и Херцеговине биће пропорционално заступљени.

(2) Као уставни принцип, пропорционална заступљеност базира се на попису становништва из 1991. године, док Анекс 7. не буде проглашен реализованим.

(3) Влада Кантона (у даљем тексту: Влада), градоначелник Горажде и начелници општина на територији Кантона надзиру националну заступљеност државних службеника у органима државне службе из става (1) овог члана.”

Закон о државној служби у Тузланском кантону⁴⁰

Члан 3. (Пропорционална национална заступљеност)

“(1) У органима државне службе у Кантону Бошњаци, Хрвати и Срби, као конститутивни народи, заједно са осталима и грађани Босне и Херцеговине, биће пропорционално заступљени.

(2) Као уставни принцип, пропорционална заступљеност базира се на попису становништва из 1991. године, док Анекс 7. не буде проглашен реализованим.

(3) Влада Тузланског кантона (у даљем тексту: Влада), градоначелник и начелници општина на подручју Кантона надзиру националну заступљеност државних службеника и намјештеника у органима државне службе.”

5.3. ЗАКОНОДАВНО УРЕЂЕЊЕ ОРГАНА УПРАВЕ И УПРАВНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА НА НИВОУ КАНТОНА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Органи управе се дијеле на управе и управне организације. Управе као и управне организације могу бити самосталне и у саставу министарстава. Управне организације су заводи, агенције и дирекције. Законом о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине уређује се организација и начин функционисања органа државне управе у

³⁸ Закон о државним службеницима у тијелима државне службе у Западнохерцеговачком кантону, Народне новине Западнохерцеговачког кантона, број 16/2008;

³⁹ Закон о државној служби у Босанско-подрињском кантону Горажде, преузето са <http://www.bpkg.gov.ba/>, 8. 10. 2019. године;

⁴⁰ Закон о државној служби у Тузланском кантону, Службене новине Тузланског кантона, бр. 7/2017, 10/2017, 10/2018 и 14/2018;

Федерацији Босне и Херцеговине која обухвата: положај, улогу, уређење, овлаштења и обавезе у обављању управних, стручних и других послова, међусобне односе органа управе и однос органа управе према грађанима, органима извршне и законодавне власти, омбудсманима, привредним друштвима и другим правним лицима, као и друга питања од значаја за организацију и рад органа државне управе на свим нивоима власти у Федерацији.

Чланом 5. овог закона прописано је:

„Надлежност федералних и кантоналних органа управе и управних организација утврђује се законом којим се уређује одређена управна област, а надлежност општинских и градских органа управе утврђује се одлукама општинског, односно градског вијећа којима се уређују послови локалне самоуправе општине, односно града. Кантонални, општински и градски органи надлежни су да обављају и управне и стручне послове који се федералним, односно кантоналним законом делегирају или пренесу на кантон, општину, односно град.“

Кантонални органи управе оснивају се за обављање управних и стручних послова из надлежности кантона⁴¹, док се управне организације оснивају за обављање стручних послова који претежно захтијевају примјену стручних и научних метода рада и с њима повезаних управних послова. Кантонални органи управе су кантонална министарства и кантоналне управе, док су кантоналне управне организације кантонални заводи, дирекције и агенције⁴². Кантонални органи управе и кантоналне управне организације оснивају се и укидају и њихов дјелокруг утврђује кантоналним законом о организацији и дјелокругу кантоналних органа управе и управних организација, у складу са Законом о организацији органа управе Федерације Босне и Херцеговине и кантоналним законима.

Анализом законодавства свих десет кантона у Федерацији Босне и Херцеговине констатовано је да Кантон 10 нема закон који се искључиво односи на органе управе и управне организације, те се с тим у вези примјењује федерални закон којим је уређено ово питање. У осталим кантонима функционисање управе и управних организација уређено је сљедећим законима:

Закон о организацији и дјелокругу органа управе и управних организација Кантона Сарајево⁴³

Члан 5. (Заступљеност)

“(1) У кантоналним министарствима, кантоналним управама и кантоналним управним организацијама обезбјеђује се пропорционална заступљеност конститутивних народа и групе осталих, у складу с Амандманом XIX (члан 11а.) Устава Кантона Сарајево, као и равноправна заступљеност полова.”

⁴¹ Закон о организацији органа управе Федерације Босне и Херцеговине, члан 32. став 2;

⁴² Ибидем, члан 47;

⁴³ Закон о организацији и дјелокругу органа управе и управних организација Кантона Сарајево, Службене новине Кантона Сарајево, бр. 2/2012, 41/2012, 8/2015 и 13/2017;

Закон о кантоналним министарствима и другим тијелима кантоналне управе Зеничко-добојског кантона⁴⁴

Члан 8. (Заступљеност)

“(1) У тијелима управе обезбјеђује се пропорционална заступљеност конститутивних народа и групе осталих, у складу са Амандманом IX Устава Зеничко-добојског кантона, као и равноправна заступљеност оба пола.”

Закон о организацији и дјелокругу тијела управе и управних организација Посавског кантона⁴⁵

Члан 4.

“У кантоналним тијелима управе обезбиједиће се да Хрвати, Бошњаци и Срби, као конститутивни народи заједно са осталима и грађани Босне и Херцеговине, буду сразмјерно заступљени, као и равноправна заступљеност полова.”

Закон о организацији и надлежностима кантоналних органа управе и управних организација – Унско-сански кантон⁴⁶

Члан 3. (Пропорционална заступљеност)

“(1) У кантоналним органима управе и управним организацијама, конститутивни народи и припадници групе осталих биће пропорционално заступљени.

(2) Као уставно начело, пропорционална заступљеност базираће се на попису становништва из 1991. године, до потпуне provedбе Анекса 7.

(3) У кантоналним органима управе и управним организацијама у равноправној употреби су босански, хрватски и српски језик. Службена писма су латиница и ћирилица.”

Закон о министарствима и другим тијелима кантоналне управе Босанско-подрињског кантона Горажде⁴⁷

Члан 4.

“У кантоналним министарствима, кантоналним управама и кантоналним управним организацијама, конститутивни народи биће пропорционално заступљени у складу с Уставом Федерације и Уставом Кантона.”

---

⁴⁴ Закон о кантоналним министарствима и другим тијелима кантоналне управе Зеничко-добојског кантона, Службене новине Зеничко-добојског кантона, бр. 10/2015;

⁴⁵ Закон о организацији и дјелокругу тијела управе и управних организација Посавског кантона, Народне новине Жупаније Посавске, бр: 4/2008, 02/2010;

⁴⁶ Закон о организацији и надлежностима кантоналних органа управе и управних организација – Унско-сански кантон, Службени гласник Унско-санског кантона, бр. 9/2013, 11/2014 и 08/2015;

⁴⁷ Закон о министарствима и другим тијелима кантоналне управе Босанско-подрињског кантона Горажде, Службене новине Босанско-подрињског кантона, бр. 9/2013 и 13/2013;

Закон о организовању и дјелокругу кантоналних министарстава и других тијела кантоналне управе Средњобосанског кантона⁴⁸

Члан 3. (Заступљеност)

“(1) У кантоналним министарствима, кантоналним управама и кантоналним управним организацијама осигурава се пропорционална заступљеност конститутивних народа и групе остали, у складу с Амандманом XIII. (на члан 4.) Устава Средњобосанског кантона, као и равноправна заступљеност полова.”

Закони о организацији органа управе Херцеговачко-неретванског⁴⁹, Западнохерцеговачког⁵⁰ и Тузланског кантона⁵¹ не садрже одредбе о пропорционалној заступљености, односно не садрже начело пропорционалне националне заступљености.

5.4. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА КАНТОНА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

У поступку прикупљања података о заступљености конститутивних народа учествовали су по кантонима:

Босанско-подрињски кантон

Институција је контактирала следеће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина, Кантонално министарство за привреду, Кантонално министарство за правосуђе, управу и радне односе, Кантонално министарство за социјалну политику, здравство, расељена лица и избјеглице, Кантонално министарство за урбанизам, просторно уређење и заштиту околине, Кантонално министарство за образовање, младе, науку, културу и спорт, Кантонално министарство за борачка питања, Кантонално министарство за финансије, Завод за бесплатну правну помоћ, Кантонална дирекција робних резерви, Служба за односе с јавношћу БПК Горажде, Кантонална агенција за приватизацију, Служба за заједничке послове кантоналних органа управе, Кантонална управа за инспекцијске послове, Кантонална управа цивилне заштите, Архив кантона и Правобранилаштво.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Босанско-подрињског кантона на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	Укупно	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
291	173	169	21	4	2						
процент		97,69%		2,31%							

⁴⁸ Закон о организовању и дјелокругу кантоналних министарстава и других тијела кантоналне управе Средњобосанског кантона, Службене новине Средњобосанског кантона, број: 15/2012;

⁴⁹ Закон о организацији управе у Херцеговачко-неретванском кантону, Службене новине Херцеговачко-неретванског кантона, број: 9/2009;

⁵⁰ Закон о организацији тијела управе Западнохерцеговачког кантона, Народне новине Жупаније Западнохерцеговачке, број: 9/2006;

⁵¹ Закон о министарствима и другим органима управе Тузланског кантона, Службене новине Тузланског кантона, број: 10/2018;

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
173	82	91
процент	47,4%	52,6%

Херцеговачко-неретвански кантон

Институција је контактирала следеће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина, Министарство финансија, Министарство gospodarства, Министарство трговине, туризма и заштите околиша, Министарство градитељства и просторног уређења, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство правосуђа, управе и локалне самоуправе, Министарство промета и веза, Министарство просвјете, знаности, културе и спорта, Министарство за питања бранитеља, Министарство здравства, рада и социјалне скрби, Управа за цивилну заштиту и ватрогаство, Управа за геодетске и имовинско-правне послове, Управа за прогнанике и избјеглице, Архив, Жупанијско јавно правобранитељство, Завод за школство, и Завод за заштиту културно-повијесне баштине. Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником, осим Скупштине, Министарства финансија и Управе за цивилну заштиту и ватрогаство.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Херцеговачко-неретванског кантона на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Босњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	373	163	24	15	1	192	28	2		1	
процент		43,7%		4,02%		51,47%		0,54%		0,27%	

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
373	215	158
процент	57,64%	42,36%

Кантон Сарајево

Институција је контактирала следеће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина, Министарство финансија, Министарство комуналне привреде и инфраструктуре, Министарство културе и спорта, Министарство правде и управе, Министарство привреде, Министарство просторног уређења, грађења и заштите околине, Министарство саобраћаја, Министарство за борачка питања, Министарство за образовање, науку и младе, Министарство за рад, социјалну политику, расељена лица и избјеглице, Министарство здравства, Дирекција за путеве Кантона Сарајево, Дирекција за робне резерве Кантона Сарајево, Фонд Кантона Сарајево за изградњу и очување гробаља шехида и погинулих бораца, меморијалних центара и спомен-обилежја жртава геноцида, Фонд Кантона Сарајево за изградњу станова, Фонд Кантона Сарајево за стипендирање и школовање дјеце бораца, погинулих бораца и погинулих цивила – жртава рата „ИКРЕ“, Кантонална агенција за приватизацију, Кантонална управа цивилне заштите, Кантонална управа за инспекцијске послове, Кантонални стамбени фонд, Управа за геодетске и имовинско-правне послове, Управа за стамбена питања, Управа за шумарство, Завод за информатику и статистику Кантона

Сарајево, Завод за изградњу Кантона Сарајево, Завод за планирање развоја Кантона Сарајево, Завод за пружање бесплатне правне помоћи и Кантонално правобранилаштво.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником осим Министарства правде и управе, Министарства за образовање, науку и младе, Управе за геодетске и имовинско-правне послове, Управе за стамбена питања, Управе за шумарство, Завода за изградњу Кантона Сарајево, Завода за планирање развоја Кантона Сарајево и Кантоналног правобранилаштва.

Национална структура запослених у органима и институцијама на на нивоу Кантона Сарајево на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	796	725	65	15	3	27	2	30	1		
процент		91,1%		1,88%		3,4%		3,77%			

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
796	324	472
процент	40,7%	59,3%

Кантон 10

Институција је контактирала сљедеће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина, Министарство финансија, Министарство привреде, Министарство грађења, обнове, просторног уређења и заштите околине, Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, Министарство правосуђа и управе, Министарство рада, здравства, социјалне заштите и расељених, Министарство науке, просвјете, културе и спорта, Канцеларија предсједника Владе, Канцеларија за законодавство Владе, Управа за инспекцијске послове, Управа за питања бораца, Управа за цесте, Управа за геодетске и имовинско-правне послове, Управа цивилне заштите, Служба за односе с јавношћу, Дирекција за робне резерве и Кантонално правобранилаштво.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником, осим Министарства привреде, Министарства грађења, обнове, просторног уређења и заштите околине, Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства и Службе за односе с јавношћу.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Кантона 10 на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	169	10	3	8	1	151	13				
процент		5,9%		4,7%		89,9%					

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
169	86	83
процент	50,3%	49,7%

Посавски кантон

Институција је контактирала следеће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина, Министарство правосуђа и управе, Министарство финансија, Министарство промета, веза, туризма и заштите околине, Министарство просвјете, науке, културе и спорта, Министарство здравства, рада и социјалне политике, Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, Министарство привреде и просторног уређења, Министарство бораца, Заједничка служба, Служба за односе с јавношћу, Канцеларија за законодавство, Канцеларија за развој и европске интеграције Посавског кантона, Завод здравственог осигурања Посавског кантона, Завод за пружање правне помоћи Посавског кантона, Кантонална управа за инспекцијске послове, Кантонална управа цивилне заштите, Управа за шумарство – Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства Владе ПК и Кантонално правобранилаштво.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником, осим Министарства правосуђа и управе, Министарства бораца, Канцеларије за законодавство и Кантоналне управе цивилне заштите.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Посавског кантона на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	Укупно	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
250	155	22	4	1		132	27				
процент		14,8%		0,6%		85,1%					

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
155	71	84
процент	45,81%	54,19%

Средњобосански кантон

Институција је контактирала следеће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина, Министарство правосуђа и управе, Министарство финансија, Министарство привреде, Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, Министарство образовања, науке, културе и спорта, Министарство здравства и социјалне политике, Министарство просторног уређења, грађења, заштите околине - повратка и стамбених послова, Кантонални архив Травник, Управа за цивилну заштиту, Управа за геодетске и имовинско-правне послове, Кантонална управа за борце, Управа за шумарство, Стручна служба Владе, Служба за заједничке послове, Канцеларија за Европске интеграције, фондове, односе с јавношћу и квалитет према међународном стандарду, Канцеларија за јавне набавке за потребе корисника прорачуна СБК, Канцеларија за законодавство, Кантонални завод за урбанизам,

просторно планирање и заштиту културно-историјског наслеђа и Кантонално јавно правобранилаштво.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником, осим Службе за заједничке послове.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Средњобосанског кантона на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	Укупно	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
508	375	237	37	8	1	130	29	2			
процент		63,2%		2,13%		34,67%		0,53%			

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
375	141	234
процент	37,6%	62,4%

Тузлански кантон

Институција је контактирала сљедеће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина, Министарство финансија, Министарство за културу спорт и младе, Министарство образовања и науке, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство просторног уређења и заштите околине, Министарство трговине, туризма и промета, Министарство правосуђа и управе, Министарство за борачка питања, Министарство привреде, Министарство за рад социјалну политику и повратак, Министарство здравства, Управа цивилне заштите, Управа за инспекцијске послове, Завод за пружање правне помоћи, Педагошки завод, Управа за шумарство, Пољопривредни завод, Завод за просторно планирање и урбанизам, Дирекција робних резерви, Комисија за концесије и Правобранилаштво.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником осим Министарства образовања и науке, Министарства привреде, Завода за пружање правне помоћи, Завода за просторно планирање и урбанизам, Дирекције робних резерви и Комисија за концесије.

Национална структура запослених у органима и институцијама на на нивоу Тузланског кантона на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	Укупно	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
555	349	302	34	10	5	32	6	7	1		
процент		86,5%		2,87%		9,17%		2%			

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
349	192	157
процент	55%	45%

Унско-сански кантон

Институција је контактирала следеће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина, Министарство финансија, Министарство образовања, науке, културе и спорта, Министарство правосуђа и управе, Министарство привреде, Министарство за грађење и просторно уређење, Министарство за питање бораца, Министарство здравства, рада и социјалне политике, Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, Канцеларија за законодавство, Управа за инспекцијске послове, Управа цивилне заштите, Пољопривредни завод, Завод за бесплатну правну помоћ, Правобранилаштво и Кантонални завод за просторно уређење.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником осим Скупштине, Министарства финансија и Министарства за питање бораца.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Унско-санског кантона на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	383	181	164	29	5	2	10	1	2		
процент		90,6%		2,76%		5,52%		1,1%			

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
181	95	86
процент	52,5%	47,5%

Западнохерцеговачки кантон

Институција је контактирала следеће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина, Министарство правосуђа и управе, Министарство финансија, Министарство привреде, Министарство просторног уређења, грађења и заштите околине, Министарство образовања, науке, културе и спорта, Министарство здравства, рада и социјалне заштите, Министарство хрватских бораца из домовинског рата, Канцеларија Владе Западнохерцеговачког кантона за европске интеграције, Стручна служба Владе Западнохерцеговачког кантона, Канцеларија за законодавство, Кантонални завод за пружање правне помоћи, Управа за геодетске и имовинско-правне послове, Кантонални архив, Управа цивилне заштите, Управа за инспекцијске послове, Јавна установа Цесте Западнохерцеговачког кантона, Завод за пољопривреду, Служба за запошљавање, Завод за здравствено осигурање, Завод за јавно здравство и Кантонално правобранилаштво.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником, осим Министарства просторног уређења, грађења и заштите околине, Министарства хрватских бораца из домовинског рата, Кантоналног архива и Завода за јавно здравство.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Западнохерцеговачког кантона на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	281					281	33				
процент						100%					

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
281	156	125
процент	55,52%	44,48%

Зеничко-добојски кантон

Институција је контактирала слjedeће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина, Министарство финансија, Министарство за привреду, Министарство за правосудје и управу, Министарство за пољопривреду, шумарство и водопривреду, Министарство за образовање, науку, културу и спорт, Министарство за просторно уређење, промет и комуникације и заштиту околине, Министарство здравства, Министарство за борацка питања, Министарство за рад, социјалну политику и избјеглице, Управа за инспекцијске послове, Управа цивилне заштите, Управа за шумарство, Служба за заједничке послове, Секретаријат за законодавство, Стручна служба за развој и међународне пројекте, Дирекција робних резерви, Дирекција за цесте, Завод за правну помоћ, Завод за урбанизам и просторно уређење, Ветеринарски завод, Педагошки завод и Правобранилаштво.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником осим Завода за урбанизам и просторно уређење и Ветеринарског завода.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Зеничко-добојског кантона на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	479	398	55	16	4	55	10	10	2		
процент		83,1%		3,34%		11,48%		2,09%			

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
479	225	254
процент	46,97%	53,03%

6. БРЧКО ДИСТРИКТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

6.1. ПРАВНИ ОКВИР

Брчко дистрикт Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Дистрикт) је јединствена административна јединица локалне самоуправе која је под суверенитетом Босне и Херцеговине⁵².

Устав Босне и Херцеговине, као и важећи закони и одлуке институција Босне и Херцеговине, директно су примјењиви на цијелој територији Дистрикта⁵³. Закони и одлуке свих власти Дистрикта морају бити у складу с важећим законима и одлукама институција Босне и Херцеговине,⁵⁴ док је Статут Брчко дистрикта Босне и Херцеговине⁵⁵ највећи законодавни акт Дистрикта.

Дистрикт се заснива на подјели власти. Законодавну врши Скупштина Дистрикта, извршну Влада, а судску власт врше судови Дистрикта⁵⁶.

Одредбом члана 20. Статута прописано је да се запошљавање у јавном сектору Дистрикта врши на основу професионалних способности и да одражава састав становништва.

Закон о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине⁵⁷

Законом о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта прописује се радно-правни статус државних службеника, јавних службеника и намјештеника, запошљавање, стручно усавршавање и образовање, оцјењивање службеника, одговорност за повреде радних дужности и за штету, заштита на раду као и друга питања од значаја за остваривање права и обавеза по основу рада службеника и намјештеника.

Одредбе овог закона примјењују се на службенике и намјештенике у органима јавне управе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Канцеларије за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ, другим органима и институцијама које се финансирају из буџета Дистрикта, уколико посебним законом није другачије одређено.

Сходно одредби члана 14. Закона (Начин попуњавања упражњеног радног мјеста) упражњено радно мјесто службеника, односно намјештеника попуњава се на основу професионалних способности путем отворене конкуренције и одражава састав становништва.

---

⁵² Статут Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, члан 1. став 1. – основни принципи;

⁵³ Ибидем, члан 1. став 4. - основни принципи;

⁵⁴ Ибидем;

⁵⁵ Статут Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Службени гласник Брчко дистрикта БиХ, бр. 17/2008 и 39/2009;

⁵⁶ Статут Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, члан 19. – подјела власти;

⁵⁷ Закон о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Службени гласник Брчко дистрикта БиХ, бр. 9/2014, 37/2015, 48/2016, 9/2017, 50/2018 и 14/2019;

Закон о службеницима и намјештеницима у Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине⁵⁸

Законом о службеницима и намјештеницима у Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине регулише се радно-правни статус службеника и намјештеника у Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, запошљавање, стручно усавршавање, одговорност за повреде радних дужности и за штету, заштита на раду и друга питања од значаја за остваривање права и обавеза по основу рада службеника и намјештеника⁵⁹.

Члан 2. (Примјена закона) прописује да се овај закон примјењује на службенике и намјештенике запослене у Стручној служби Скупштине Брчко дистрикта БиХ, службенике и намјештенике Изборне комисије Брчко дистрикта БиХ у складу са Изборним законом Брчко дистрикта БиХ⁶⁰.

Изборним законом Брчко дистрикта БиХ прописано је да је састав Изборне комисије Дистрикта мултиетнични, тако да одражава структуру становништва Дистрикта.

Закон о службеницима и намјештеницима у правосуђу Брчко дистрикта Босне и Херцеговине⁶¹

Законом о службеницима и намјештеницима у правосуђу Брчко дистрикта Босне и Херцеговине прописује се радно-правни статус службеника и намјештеника у правосуђу Брчко дистрикта БиХ, запошљавање, стручно усавршавање, оцјењивање службеника и намјештеника, одговорност за повреду радних дужности и за штету, заштита на раду као и друга питања од значаја за остваривање права и обавеза по основу рада службеника и намјештеника.

Чланом 28. овог закона прописано је да се упражњено радно мјесто службеника, односно намјештеника попуњава на основу професионалних способности кроз отворену конкуренцију. Структура запослених одражава састав становништва док је ставом 2. истог члана прописано да се само у случају да више лица има исту збирну оцјену у процесу избора најуспјешнијег кандидата, обавезно сачињава ранг-листа која одражава састав становништва (национална, полна, старосна, професионална и друга структура), те да се ови случајеви не смију злоупотребљавати ако могу довести до избора мање стручног кандидата.

---

⁵⁸ Закон о службеницима и намјештеницима у Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Службени гласник Брчко дистрикта БиХ, број 8/2019;

⁵⁹ Члан 131. Закона: *“Ступањем на снагу овог закона престаје примјена одредби Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ у дијелу који се односе на службенике и намјештенике запослене у Стручној служби Скупштине Брчко дистрикта БиХ”;*

⁶⁰ Члан 2. став (3) : *„У смислу одредаба ставова 1 и 2 овог члана, службеницима се не сматрају:*

а) посланици Скупштине Брчко дистрикта БиХ;

б) чланови Изборне комисије Брчко дистрикта БиХ“;

⁶¹ Закон о службеницима и намјештеницима у правосуђу Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, бр. 48/2018 и 1/2019;

6.2. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ НА НИВОУ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Институција је контактирала сљедеће организације са захтјевом за достављање података о националној и полној структури запослених: Скупштина Брчко дистрикта, Канцеларија градоначелника, Инспекторат, Апелациона комисија, Одбор за запошљавање, Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу, Канцеларија координатора за реформу јавне управе, Правосудна комисија, Правобранилаштво, Канцеларија за правну помоћ, Одјељење за јавну безбједност, Одјељење за стручне и административне послове, Дирекција за финансије – Пореска управа, Трезор, Одјељење за просторно планирање и имовинско-правне односе, Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду, Одјељење за здравство и остале услуге, Одјељење за образовање, Одјељење за расељена лица, избјеглице и стамбена питања, Одјељење за комуналне послове, Одјељење за јавне послове, Одјељење за јавни регистар, Комисија за папире од вриједности, Канцеларија за управљање јавном имовином, Канцеларија координатора Брчко дистрикта БиХ при Савјету министара БиХ, Канцеларија за ревизију и Канцеларија за превенцију корупције и координацију активности на сузбијању корупције.

Све наведене институције су доставиле податке тражене упитником, осим: Одјељења за јавну безбједност, Одјељења за просторно планирање и имовинско-правне односе и Одјељења за комуналне послове.

Национална структура запослених у органима и институцијама на нивоу Брчко дистрикта на дан, 30. септембра 2019. године:

Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
		Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Укупно	2.931	3.277	1.392	53	1.328	43	521	23	35		1
процент			42,5%		40,5%		15,9%		1,07%		0,03%

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
3.277	1.662	1.615
процент	50,7%	49,3%

7. НАЦИОНАЛНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА НА ТЕРИТОРИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Агенција за статистику Босне и Херцеговине је, у сарадњи са Федералним заводом за статистику Федерације Босне и Херцеговине и Републичким заводом за статистику Републике Српске у периоду од 1. до 15. октобра 2013. године обавила попис становништва, домаћинства и станова у Босни и Херцеговини. Резултати пописа становништва и домаћинства објављени су 30. 6. 2016. године.

У табелама 1 и 2 дати су подаци о националној припадности и полу за ниво Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и свих десет кантона према попису из 2013. године⁶²:

Табела 1.

ТЕРИТОРИЈА	Укупно	Бошњаци	Хрвати	Срби	Не изјашњава се	Остали	Непознато
Босна и Херцеговина	3.531.159	1.769.592	544.780	1.086.733	27.055	96.539	6.460
%	100,00	50,11 %	15,43 %	30,78 %	0,77 %	2,73 %	0,18 %
Федерација БиХ	2.219.220	1.562.372	497.833	56.550	18.344	79.838	4.233
%	100,00	70,40 %	22,44 %	2,55 %	0,83 %	3,60 %	0,19 %
Република Српска	1.228.423	171.839	26.645	1.001.299	8.189	15.324	2.127
%	100,00	13,99 %	2,41 %	81,51 %	0,67 %	1,25 %	0,17 %
Брчко Дистрикт БиХ	83.516	35.381	17.252	28.884	522	1.377	100
%	100,00	42,36 %	20,66 %	34,58%	0,63 %	1,65 %	0,12 %

Табела 2.

КАНТОНИ	Укупно	Бошњаци	Хрвати	Срби	Не изјашњава се	Остали	Непознато
Унско-сански	273.261	246.012	5.073	8.452	1.847	11.539	338
%	100,00	90,03 %	1,83 %	3,09 %	0,68 %	4,22 %	0,12 %
Посавски кантон	43.453	8.252	33.600	831	214	459	97
%	100,00	18,99%	77,32 %	1,91 %	0,49 %	1,06 %	0,22 %
Тузлански	445.028	392.356	23.592	7.058	3.444	17.815	763
%	100,00	88,16 %	5,30 %	1,59 %	0,77 %	4,00 %	0,17%
Зеничко-добојски	364.433	299.452	43.819	5.543	2.453	12.808	358
%	100,00	82,17 %	12,02%	1,52 %	0,67 %	3,15%	0,10 %
Босанско-подрињски	23.734	22.313	24	885	77	426	9
%	100,00	94,01 %	0,10 %	3,73 %	0,32 %	1,79 %	0,04 %
Средњо-босански	254.686	146.652	97.629	3.043	1.014	5.240	1.108
%	100,00	57,58 %	38,33 %	1,19 %	0,40 %	2,06 %	0,44 %
Херцеговачко-неретвански	222.007	92.005	118.297	6.432	1.764	3.054	455

⁶² Овај попис није прихваћен у Републици Српској

%	100,00	41,44 %	53,29 %	2,90 %	0,79 %	1,38 %	0,20 %
Западно-херцеговачки	94.898	718	93.725	101	66	124	164
%	100,00	0,76 %	98,76 %	0,11 %	0,07 %	0,13 %	0,17 %
Кантон Сарајево	413.593	346.575	17.520	13.300	7.250	28.075	873
%	100,00	83,80 %	4,24 %	3,22 %	1,75 %	6,79 %	0,21 %
Кантон 10	84.127	8.037	64.604	10.905	215	298	68
%	100,00	9,55 %	76,79 %	12,96%	0,26 %	0,35 %	0,08 %

У табели 3 дати су подаци о националној припадности и полу становништва у Републици Српској према Закону о организацији и спровођењу пописа становништва, домаћинстава и станова 2013. године у Републици Српској (Службени гласник Републике Српске, бр. 70/2012 и 39/2013) и Закону о обради и објављивању резултата пописа становништва, домаћинстава и станова 2013. године у Републици Српској (Службени гласник Републике Српске, број 82/2016), а који су добијени од Агенције за статистику Републике Српске.

Табела 3.

Територија	Пол	Укупно	Бошњаци	Хрвати	Срби	Не изјашњава се	Остали	Непознато
РЕПУБЛИКА СРПСКА	Укупно	1.170.342	148.477	26.509	970.857	7.861	14.641	1.997
	%	100,00	12,69 %	2,27 %	82,95 %	0,67%	1,25%	0,17 %
	Мушки	571.812	72.148	11.005	477.334	3.202	7.207	916
	%	100,00	6,16 %	0,94 %	40,79 %	0,27 %	0,62 %	0,08 %
	Женски	598.530	76.329	15.504	493.523	4.659	7.434	1.081
%	100,00	6,52 %	1,32 %	42,17 %	0,40 %	0,64 %	0,09 %	

Процјена структуре становништва према етничкој/националној припадности за ентитете Босне и Херцеговине и Брчко дистрикт Босне и Херцеговине, као и за кантоне Федерације Босне и Херцеговине према подацима пописа становништва 1991. године⁶³, урађена је увидом у мапе пописних кругова на међуентитетској линији, те су на тај начин добивени сљедећи подаци:

	Укупно	Муслимани	Срби	Хрвати	Југословени	Остало
БиХ	4.377.033	1.902.956	1.366.104	760.852	242.682	104.439
%	100,0	43,5 %	31,2 %	17,4 %	5,5 %	2,4 %
ФБиХ	2.720.074	1.423.593	478.122	594.362	161.938	62.059
%	100,0	52,3 %	17,6 %	21,9 %	5,9 %	2,3 %
РС	1.569.332	444.746	869.854	144.238	75.013	39.481
%	100,0	28,1 %	55,4 %	9,2 %	4,8 %	2,5 %
БД БиХ	87.627	38.617	18.128	22.252	5.731	2.899
%	100,0	44,1 %	20,7 %	25,4 %	6,5 %	3,3 %

⁶³ Поменути подаци преузети су из Специјалног извјештаја о националној и полној структури запослених у полицијско-безбједносним агенцијама БиХ, из априла 2018. год., а доступан је на www.omбудсмен.gov.ba

Кантони	Укупно	Муслимани	Срби	Хрвати	Југословени	Остали
Унско-сански	343.317	248.545	71.863	9.805	8.574	4.530
%	100,0	72,4 %	20,9 %	2,9 %	2,5 %	1,3 %
Посавски кантон	59.478	8.102	6.685	41.925	1.767	999
%	100,0	13,6 %	11,2 %	70,5 %	3,0 %	1,7 %
Тузлански	493.887	348.034	64.694	33.856	34.094	13.479
%	100,0	70,5 %	13,1 %	6,8 %	6,9 %	2,7 %
Зеничко-добојски	477.868	279.565	70.716	88.081	28.956	10.550
%	100,0	58,5 %	14,8 %	18,4 %	6,1 %	2,2 %
Босанско-подрињски	40.205	27.635	11.122	80	782	586
%	100,0	68,7 %	27,7 %	0,2 %	1,9 %	1,5 %
Средњо-босански	340.072	147.623	40.187	131.712	13.803	6.747
%	100,0	43,4 %	11,8 %	38,7 %	4,1 %	2,0 %
Херцеговачко-неретвански	267.590	99.953	37.674	108.888	16.263	4.812
%	100,0	37,4 %	14,1 %	40,4 %	6,1 %	1,8 %
Западно-херцеговачки	88.992	1.611	231	86.164	278	708
%	100,0	1,8 %	0,3 %	96,8 %	0,3 %	0,8 %
Кантон Сарајево	492.983	250.484	133.695	34.568	55.499	18.737
%	100,0	50,8 %	27,1 %	7,0 %	11,3 %	3,8 %
Кантон 10	115.682	12.041	41.255	59.553	1.992	911
%	100,0	10,4 %	35,7 %	51,5 %	1,1 %	0,8 %

8. ПОЛНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУЦИЈАМА, ОРГАНИМА УПРАВЕ И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Законом о равноправности полова у Босни и Херцеговини⁶⁴ уређује се, промовише и штити равноправност полова, гарантују једнаке могућности и равноправан третман свих лица без обзира на пол, у јавној и у приватној сфери друштва, те уређује заштита од дискриминације на основу пола.

Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини, у члану 2. прописује:

- (1) Лица мушког и женског пола су равноправна.*
- (2) Пуна равноправност полова гарантује се у свим областима друштва, укључујући, али не ограничавајући се на области образовања, економије, запошљавања и рада, социјалној и здравственој заштити, спорту, култури, јавном животу и медијима, без обзира на брачно и породично стање.*
- (3) Дискриминација на основу пола и полне оријентације забрањена је.*
- (4) Дискриминацијом се не сматра увођење, доношење и спровођење привремених посебних мјера с циљем отклањања постојеће неравноправности, промовисања једнакости и заштите равноправности полова.*
- (5) Дискриминацијом по основу пола не сматра се норма, критеријум или пракса коју је могуће објективно оправдати постизањем законитог циља, пропорционалног предузетим нужним и оправданим мјерама.*

Чланом 12. поменутог закона регулише се област запошљавања, те исти гласи:

- (1) Сви су равноправни у процесу запошљавања по основу пола.*
- (2) У супротности је с овим законом свака дискриминација заснована на полу у процесу понуде запошљавања, отвореног огласа, поступку попуне слободних радних мјеста, радног односа и отказа радног односа, осим у случајевима предвиђеним чланом 8. овог закона.*

Омбудсмани су приликом израде овог извјештаја провели истраживање које се састојало у достављању упитника свим институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и кантонима Федерације Босне и Херцеговине, осим о националној, и о полној структури запослених.

Анализирајући запримљене податке о полној структури запослених у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима свих нивоа власти у Босни и Херцеговини Омбудсмани су утврдили да је заступљеност мушкараца 77%, док је жена 23%. Будући да су у Министарству одбране Босне и Херцеговине апсолутно заступљени мушкарци, наведени проценат не одражава праву полну структуру свих категорија запослених на нивоу Босне и Херцеговине. Наиме, уколико се изостави број запослених у поменутом министарству, проценат заступљености жена које су запослене у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима на нивоу Босне и Херцеговине износи 47%, док је мушкараца 53%.

2. На нивоу Федерације Босне и Херцеговине жене су заступљеније, те чине 56% свих категорија запослених у овом ентитету. Мушкарци су у институцијама, управним

---

⁶⁴ Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини, пречишћени текст - Службени гласник Босне и Херцеговине, број 32/2010;

организацијама и регулаторним тијелима Федерације Босне и Херцеговине заступљени укупно 44%.

3. У институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима Републике Српске заступљеност жена износи 58%, а мушкараца 42%.

4. Полна структура запослених у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима Брчко дистрикта Босне и Херцеговине је 51% жена, док је мушкараца 49%.

5. На нивоу Кантона Федерације БиХ полна структура свих категорија запослених у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима је слједећа:

- Унско-сански кантон – 49,70% мушкараца и 50,2% жена;
- Посавски кантон – 54% мушкараца и 46% жена;
- Тузлански кантон – 45% мушкараца и 55% жена;
- Зеничко-добојски кантон – 53% мушкараца и 47% жена;
- Босанско-подрињски кантон – 53% мушкараца и 47% жена ;
- Средњобосански кантон – 63% мушкараца и 37 % жена;
- Херцеговачко-неретвански кантон – 47% мушкараца и 53% жена;
- Западнохерцеговачки кантон – 44% мушкараца и 56% жена;
- Кантон Сарајево – 59,5% мушкараца и 40,5% жена
- Кантон 10 - 41% мушкараца и 59% жена.

9. ЖАЛБЕ ЗАПРИМЉЕНЕ У ИНСТИТУЦИЈИ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЈУ ПО НАЦИОНАЛНОЈ ОСНОВИ У ИНСТИТУЦИЈАМА, УПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РЕГУЛАТОРНИМ ТИЈЕЛИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

У периоду 2014-2019. године, који је обухваћен извјештајем, примљено је укупно 123 предмета који се односе на дискриминацију по етничком поријеклу или националној основи. Предмети се углавном односе на немогућност запошљавања, ускраћивање могућности на напредовање, као и немогућност остваривања права на матерњи језик у радном окружењу.

Жалбени наводи често садрже елементе који се односе на повреду конкурсне процедуре и приликом испитивања њихове основаности не може се са сигурношћу утврдити дискриминаторски мотив, због чињенице да такав закључак зависи од субјективних фактора или задире у дискреционо право одлучивања. Због тога се у уписним евиденцијама предмета Институције омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине жалбе евидентирају у различитим категоријама повреде права. У сваком случају Омбудсмани у поступку истраживања полазе од својих овлаштења која имају по основу Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине и Закона о забрани дискриминације Босне и Херцеговине, како би утврдили стварно и чињенично стање.

Уредбом Владе Федерације Босне и Херцеговине о регистру државних службеника прописан је начин вођења Регистра државних службеника запослених у органима државне службе Федерације Босне и Херцеговине и другим органима и службама из члана 74. Закона о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине, утврђени су подаци о органима државне службе и државним службеницима који се евидентирају у Регистру, одређен начин прибављања података потребних за упис у Регистар и уређена друга питања која се односе на Регистар⁶⁵.

Влада Републике Српске је такође Уредбом о садржају, коришћењу и одржавању Централног регистра кадрова уредила садржај, као и начин коришћења и одржавања Централног регистра кадрова, успостављен од стране Агенције за државну управу Републике Српске у складу са Законом о административној служби у управи Републике Српске⁶⁶.

На званичној интернет страници Агенције за државну службу Босне и Херцеговине објављен је још 2017. године Нацрт одлуке о садржају и начину вођења регистра државних службеника, с позивом на достављање коментара⁶⁷ на Нацрт одлуке. Међутим, на нивоу Босне и Херцеговине није усвојен правни акт који би претходио успоставио регистар државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине, што би било од

⁶⁵ Влада Федерације Босне и Херцеговине донијела на 79. сједници, одржаној 25. 7. 2013. године, <http://fbihvlada.gov.ba/bosanski/zakoni/2013/uredbe/15.html> посјећено 1. 6. 2020. године;

⁶⁶ Влада Републике Српске, донијела на сједници од 8. 3. 2007. године, <http://adu.vladars.net/latn/?page=97> посјећено 1. 6. 2020. године;

⁶⁷http://www.ads.gov.ba/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=4351&catid=63&Itemid=149&lang=bs посјећено 1. 6. 2020. године;

изузетног значаја за успоставу квалитетног и ефикасног система управљања људским потенцијалима.

10. НАЛАЗ И МИШЉЕЊЕ ОМБУДСМАНА ЗА ЉУДСКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Преамбула Устава Босне и Херцеговине, односно Анекса IV, као дијела Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини садржи сљедеће: *“Подсјећајући се на Основна начела усаглашена у Женеви 8. 9. 1995. године и у Њујорку 26. 9. 1995. године, Бошњаци, Хрвати и Срби, као конститутивни народи (у заједници са осталима), и грађани Босне и Херцеговине овим утврђују Устав Босне и Херцеговине.”*

Члан II. став 4. Устава Босне и Херцеговине предвиђа: *“Уживање права и слобода, предвиђених у овом члану или у међународним споразумима наведеним у Анексу I овог устава, осигурано је свим лицима у Босни и Херцеговини без дискриминације по било којем основу као што је пол, раса, боја, језик, вјера, политичко и друго мишљење, национално или социјално поријекло, повезаност с националном мањином, имовина, рођење или други статус.”*

Устав Федерације Босне и Херцеговине, у поглављу I - Успостављање Федерације, у члану 2. став 1. прописује да: *“Бошњаци, Хрвати и Срби као конститутивни народи, заједно са осталима, и грађани Федерације Босне и Херцеговине, равноправно уређују Федерацију Босне и Херцеговине, дефинисану Анексом II Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини”*⁶⁸. Члан V.1.ц прописује да ће *“кантони у извршавању својих надлежности обезбиједити да конститутивни народи и припадници групе осталих буду пропорционално заступљени у министарствима кантона. Таква пропорционална заступљеност у складу је с пописом становништва из 1991. године до потпуне provedбе Анекса 7”*⁶⁹.

Уставом Републике Српске, члан 1. став 4. прописано је да: *“Срби, Бошњаци и Хрвати, као конститутивни народи, остали и грађани, равноправно и без дискриминације учествују у вршењу власти у Републици Српској. Чланом 97. ст. 5. и 6.: “Конститутивни народи и група осталих ће бити пропорционално заступљени у јавним институцијама у Републици Српској. Као уставни принцип, таква пропорционална заступљеност ће се базирати на попису из 1991. године, док се Анекс 7. у потпуности не спроведе, у складу са Законом о државној служби Босне и Херцеговине. Овај општи принцип ће се прецизирати ентитетским законима. Ти закони ће утврдити конкретне рокове и регулисаће горе поменути принцип у складу с регионалном етничком структуром ентитета.”*

Устави Кантона Сарајево, Зеничко-добојског кантона и Тузланског кантона прописују да ће *“конститутивни народи и припадници групе осталих бити пропорционално заступљени у влади, односно, јавним институцијама кантона те да ће таква заступљеност одражавати попис становништва из 1991. године до потпуне provedбе Анекса 7”*.

⁶⁸ Првобитне одредбе овог члана замијењене су најприје Амандманом III, а затим Амандманом XXVII;

⁶⁹ Тачка ц) овог члана прописана је Амандманом LXXV;

Устави Босанско-подрињског кантона Горажде, Унско-санског кантона, Кантона 10, Средњобосанског кантона, Посавског кантона, Херцеговачко-неретванског кантона и Западнохерцеговачког кантона прописују да *“састав свих органа у кантону мора одражавати и националну структуру становништва кантона, односно општине ако Уставом није другачије утврђено”*.

Устав Средњобосанског кантона⁷⁰ садржи идентичну одредбу уз додатак: *“а на основу општих и слободних избора и на основу изборних резултата”*.

Статутом Брчко дистрикта Босне и Херцеговине прописано је да се *„запошљавање у јавном сектору Дистрикта врши на основу професионалних способности и одражава састав становништва“*.

Омбудсмани Босне и Херцеговине овом приликом указују и на став Уставног суда Босне и Херцеговине⁷¹ у погледу конститутивности народа у Босни и Херцеговини:

*“Чак ако су конститутивни народи у стварности у већинском или мањинском положају у ентитетима, изричито признање Бошњака, Хрвата и Срба као конститутивних народа у Уставу БиХ може само значити да ниједан од њих није уставно признат као већина, тј. другим ријечима, да они уживају једнакост као групе. Мора се, стога, закључити, на исти начин као што је швајцарски Врховни суд извео из признања националних језика обавезу кантона да не потискују ове језичке групе, да признање конститутивних народа и уставни принцип који лежи у позадини – принцип колективне једнакости, намећу обавезу ентитетима да не дискриминишу, у првом реду, оне конститутивне народе који су, у стварности, у мањинском положају у одговарајућем ентитету. Стога, ту није само јасна уставна обавеза да се не крше појединачна права на дискриминаторски начин, која слиједи из члана III/3. и 4. Устава БиХ, већ такође и уставна обавеза недискриминације у смислу права група ако нпр. један или два конститутивна народа имају специјални повлаштени третман кроз правни систем ентитета.”*⁷²

„60. In conclusio, уставни принцип колективне једнакости конститутивних народа, који произилази из означавања Бошњака, Хрвата и Срба као конститутивних народа, забрањује било какве посебне привилегије за један или два од тих народа, сваку доминацију у структурама власти и сваку етничку хомогенизацију путем сегрегације засноване на територијалном раздвајању.”

Сходно наведеним уставним одредбама, принцип равноправности конститутивних народа и осталих, треба бити обезбијеђен успоставом пропорционалне заступљености конститутивних народа/ осталих у органима свих нивоа власти у Босни и Херцеговини.

⁷⁰ Устав Средњобосанског кантона, <https://www.sbk-ksb.gov.ba/hr/9-uncategorised/98-ustav.html>, преузето 9. 10. 2019. године;

⁷¹ Дјелимична одлука У-5/98 III од 30. 6. и 1. 7. 2000. године;

⁷² http://www.ustavnisud.ba/dokumenti/_bs/u-5-98-12209.pdf посјеђено 19. 2. 2020. године;

Закони на нивоу Босне и Херцеговине, ентитета Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, свих десет кантона Федерације Босне и Херцеговине, као и закони Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, који регулишу питање запошљавања у јавним институцијама/органима/тијелима представљају механизам provedбе ових уставних принципа.

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине, анализом одредби важећих закона којима се уређује питање запошљавања и радно-правних односа у институцијама, утврдили су да је питање националне заступљености регулисано на следећи начин:

1. На нивоу Босне и Херцеговине сходно одредбама Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине *запошљавање и унапређење професионалне каријере државног службеника заснива се на јавној конкуренцији и професионалној способности а структура државних службеника у државној служби оквирно одражава националну структуру становништва Босне и Херцеговине према посљедњем попису становништва.*

Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине не садржи посебну одредбу о националној заступљености запосленика, с тим да члан 6. Закона прописује *„забрану дискриминације због расе, боје коже, пола, језика, вјере, политичког или другог мишљења или одређења, националног или социјалног поријекла, сексуалне оријентације, имовног стања, рођења или какве друге околности, чланства или нечланства у политичкој странци, тјелесних потешкоћа или на основу којег другог разлога супротног основним људским правима и слободама утврђеним Уставом Босне и Херцеговине и законом.“*

Изборним законом Босне и Херцеговине прописано је да је *састав изборне комисије мултиетничан тако да одражава заступљеност конститутивних народа, укључујући и остале, у изборној јединици за коју се орган надлежан за спровођење избора оснива, водећи рачуна о посљедњем попису становништва проведеном на државном нивоу, као и да у комисији за избор и именовање морају бити заступљени конститутивни народи, два Бошњака, два Србина и два Хрвата и један из реда осталих.* Закон, такође, прописује да *ће се у саставу изборне комисије настојати гарантовати равноправна заступљеност полова у складу са Законом о равноправности полова у Босни и Херцеговини, осим ако се изборна комисија састоји од три члана када равноправна заступљеност постоји у случају када је један од полова заступљен с 1/3 од укупног броја чланова.*

2. Законом о државним службеницима Републике Српске прописано је да *структура државних службеника треба оквирно одражавати националну структуру становништва према посљедњем попису становништва.* Закон о раду Републике Српске прописује да *радник, као и лице које тражи запослење, не може бити стављен у неравноправан положај приликом остваривања права по основу рада и права на запослење због расе, етничке или националне припадности, боје коже, пола, језика, религије, политичког или другог мишљења и убјеђења, социјалног поријекла, имовног стања, чланства или нечланства у синдикату или политичкој организацији, физичког и душевног здравља и других обиљежја која нису у непосредној вези с природом радног односа.*

Члан 10. Изборног закона Републике Српске гласи: *Састав органа за спровођење избора треба бити мултиетничан, тако да одражава заступљеност конститутивних народа, укључујући и остале, водећи рачуна о посљедњем попису становништва на државном нивоу.*

3. Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине прописује да ће у органима државне службе Федерације, Бошњаци, Хрвати и Срби као конститутивни народи, заједно са осталима и грађани Босне и Херцеговине бити пропорционално заступљени. Као уставни принцип таква пропорционална заступљеност засниваће се на попису становништва из 1991. године док се Анекс 7. у потпуности не проведе.

Закон о раду Федерације Босне и Херцеговине садржи одредбе којима се забрањује дискриминација, прописују основе и врсте дискриминације.

Закон о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине не садржи посебну одредбу о националној заступљености.

4. Закони којима се уређује питање државне службе, односно радно-правни статус државних службеника и намјештеника/осталих запосленика у кантонима и то у Кантону¹⁰, Кантону Сарајево, Унско-санском кантону, Посавском кантону, Западнохерцеговачком кантону, Босанско-подрињском кантону Горажде и Тузланском кантону садрже одредбе у којима се прописује пропорционална заступљеност конститутивних народа и осталих, тако да *оквирно одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва из 1991. године или одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва.*

Средњобосански, Зеничко-добојски и Херцеговачко-неретвански кантон немају посебне законе којима се на нивоу кантона уређује питање запослених у органима државне службе (па самим тим ни начело пропорционалне националне заступљености), него је у примјени Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине.

Надаље, Закон о организацији и дјелокругу органа управе и управних организација Кантона Сарајево, Закон о кантоналним министарствима и другим тијелима кантоналне управе Зеничко-добојског кантона, Закон о организацији и дјелокругу тијела управе и управних организација Посавског кантона, Закон о организацији и надлежностима кантоналних органа управе и управних организација – Унско-сански кантон, Закон о организовању и дјелокругу кантоналних министарстава и других тијела кантоналне управе Средњобосанског кантона прописују да се у кантоналним министарствима, управама и кантоналним управним организацијама *обезбјеђује пропорционална заступљеност конститутивних народа и групе осталих.*

Чланом 4 Закона о министарствима и другим тијелима кантоналне управе Босанско-подрињског кантона Горажде⁷³ прописано је да ће у кантоналним министарствима,

---

⁷³ Службене новине Босанско-подрињског кантона, бр. 9/2013 и 13/2013;

кантоналним управама и кантоналним управним организацијама, конститутивни народи бити пропорционално заступљени у складу са Уставом Федерације и Уставом Кантона.

У кантоналним тијелима управе потребно је обезбиједити да Хрвати, Бошњаци и Срби, као конститутивни народи заједно са осталима и грађани Босне и Херцеговине, буду сразмјерно заступљени, као и равноправна заступљеност полова.

Закони о организацији органа управе Херцеговачко-неретванског⁷⁴, Западнохерцеговачког⁷⁵ и Тузланског кантона⁷⁶ не садрже одредбе о пропорционалној заступљености, односно не садрже начело пропорционалне националне заступљености.

Кантон 10 нема закон који се искључиво односи на органе управе и управне организације, те се с тим у вези примјењује федерални закон којим је уређено ово питање.

5. Законом о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине прописано је да се упражњено радно мјесто службеника, односно намјештеника попуњава на основу професионалних способности путем отворене конкуренције и одражава састав становништва, док Закон о службеницима и намјештеницима у Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине који се примјењује на службенике и намјештенике запослене у Стручној служби Скупштине Брчко дистрикта БиХ, службенике и намјештенике Изборне комисије Брчко дистрикта БиХ у складу са Изборним законом Брчко дистрикта БиХ нема посебну одредбу која регулише националну структуру запослених.

Дјелујући у оквиру своје надлежности као централна институција за заштиту од свих облика дискриминације Омбудсмани Босне и Херцеговине, овом приликом посебно скрећу пажњу да конкурсне процедуре и поступак избора државних службеника и намјештеника у сваком случају морају бити спроведени у складу са одредбама Закона о забрани дискриминације Босне и Херцеговине⁷⁷.

Дискриминацијом, у смислу овог закона, сматраће се свако различито поступање укључујући свако искључивање, ограничавање или давање предности засновано на стварним или претпостављеним основама према било којем лицу или групи лица и онима који су с њима у родбинској или другој вези на основу њихове расе, боје коже, језика, вјере, етничке припадности, инвалидитета, животне доби, националног или социјалног поријекла, везе с националном мањином, политичког или другог увјерења, имовног стања, чланства у синдикату или другом удружењу, образовања, друштвеног положаја и пола, сексуалне оријентације, родног идентитета, полних карактеристика, као и свака друга околност која има за сврху или посљедицу да било којем лицу онемогући или угрожава

⁷⁴ Закон о организацији управе у Херцеговачко-неретванском кантону, Службене новине Херцеговачко-неретванског кантона, број: 9/2009;

⁷⁵ Закон о организацији тијела управе Западнохерцеговачког кантона, Народне новине Жупаније Западнохерцеговачке, број: 9/2006;

⁷⁶ Закон о министарствима и другим органима управе Тузланског кантона, Службене новине Тузланског кантона, број: 10/2018;

⁷⁷ Закон о забрани дискриминације Босне и Херцеговине, Службени гласник Босне и Херцеговине, бр. 59/2009 и 66/2016;

признавање, уживање или остваривање на равноправној основи, права и слобода у свим областима живота⁷⁸, као и да се забрана дискриминације примјењује на све јавне органе као и на сва физичка или правна лица, и у јавном и у приватном сектору, у свим областима, а нарочито: запослења, чланства у професионалним организацијама, образовања, обуке, становања, здравства, социјалне заштите, добара и услуга намијењених јавности и јавним мјестима, те обављања привредних активности и јавних услуга⁷⁹.

Полазећи од уставног принципа недискриминације и Закона о забрани дискриминације Босне и Херцеговине посебно је важно указати на одредбе Закона о равноправности полова Босне и Херцеговине⁸⁰ којима је прописано да ће државна тијела на свим нивоима организације власти, и тијела локалне самоуправе, укључујући законодавну, извршну и судску власт, политичке странке, правна лица с јавним овлаштењима, правна лица која су у власништву или под контролом државе, ентитета, кантона, града или општине или над чијим радом јавни орган врши контролу, обезбиједити и промовисати равноправну заступљеност полова у управљању, процесу одлучивања и представљању као и да равноправна заступљеност полова постоји у случају када је један од полова заступљен најмање у проценту 40% у наведеним органима.

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине у овом специјалном извјештају дали су приказ података достављених од стране институција, управних организација и регулаторних тијела Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и кантона Федерације Босне и Херцеговине (према буџетским јединицама) као и података које садрже релевантни пописи становништва у Босни и Херцеговини.

Подаци нису били предмет упоредне анализе имајући у виду да сви анкетирани органи/институције/тијела нису доставили тражене податке, као и да су одредбе позитивног законодавства које уређују питање националне заступљености државних службеника и намјештеника/осталих запосленика у институцијама, управним организацијама и регулаторним тијелима постављене на различите начине (*према попису становништва из 1991. године, према посљедњем попису становништва* или тако да национални састав запослених *одражава националну структуру становништва*).

Такође, треба имати у виду да објективне могућности provedбе наведених законских одредби зависе од: националне структуре пријављених кандидата по објављеним конкурсима/јавним позивима/интерним позивима, стручности и професионалне способности пријављених кандидата, питања да ли се кандидат у конкурсној процедури изјаснио по питању националне припадности итд.

Али, простим увидом у заprimљене бројчане показатеље може се констатовати да у највећем броју институција, управних организација и регулаторних тијела у Босни и Херцеговини није испоштован уставни принцип који подразумеива пропорционалну

---

⁷⁸ Члан 2. став 1. Закона о забрани дискриминације Босне и Херцеговине;

⁷⁹ Члан 2. став 2. Закона о забрани дискриминације Босне и Херцеговине;

⁸⁰ Члан 20. Закона о равноправности полова Босне и Херцеговине;

заступљеност конститутивних народа и осталих, као и да у цијелости није испоштован принцип равноправности полова.

Стога у складу са чланом 32. Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине, Омбудсмани Босне и Херцеговине руководиоцима свих институција, органа управе и регулаторних тијела у Босни и Херцеговини дају:

ПРЕПОРУКЕ

1. да у оквиру својих овлаштења предузму потребне мјере које ће резултирати адекватном и на уставном принципу заснованој пропорционалној заступљености конститутивних народа и осталих у структури запослених, у складу с одредбама устава и позитивних прописа који регулишу ово питање;
2. да у оквиру својих овлаштења предузму потребне мјере које ће допринијети адекватној заступљености мушкараца и жена у структури запослених властите институције, органа управе или регулаторног тијела.

11. ЛИТЕРАТУРА

1. Устав Босне и Херцеговине, <http://www.ccbh.ba/osnovniakti/ustav/?title=preambula>, преузето 27. 2. 2018. године.
2. Устав Федерације Босне и Херцеговине, http://www.ustavnisudfbih.ba/bs/dokumenti/ustav_precisceni_tekst.pdf.
3. Устав Републике Српске, бр. 21/92-пречишћени текст, 28/1994, 8/1996, 13/1996, 15/1996, 16/1996, 21/1996, 21/2002, 30/2002, 69/2002, 31/2003, 98/2003, 115/2005, 117/2005.
4. Статут Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, <http://skupstinabd.ba/images/dokumenti/ba/statut-brcko-distrikta.pdf>, преузето 27. 2. 2018. године.
5. Устав Босанско-подрињског кантона Горажде, http://www.bpkg.gov.ba/media/images/2011/07/ustav_bpk_gorazde.pdf, преузето 9. 10. 2019 године.
6. Устав Херцеговачко-неретванског кантона, <https://www.Vlada-hnz-k.ba/hr/ustav-hnk>, преузето 9. 10. 2019 године.
7. Устав Кантона 10, http://www.skupstinahbz.com/public/files/ustav_hercegbosanske_zupanije.pdf, преузето 9. 10. 2019. године.
8. Устав Кантона Сарајево, https://mup.ks.gov.ba/sites/mup.ks.gov.ba/files/ustav_kantona_pdf, преузето 9. 10. 2019 године.
9. Устав Посавског кантона, <https://www.zupanijaposavska.ba/ustav-zupanije-posavske>, преузето 9. 10. 2019. године.
10. Устав Средњобосанског кантона, <https://www.sbk-ksb.gov.ba/hr/9-uncategorised/98-ustav.html>, преузето 9. 10. 2019. године.
11. Устав Тузланског кантона, <http://www.vladatk.kim.ba/ustav-tk>, преузето 9. 10. 2019. године.
12. Устав Унско-санског кантона, <http://vladausk.ba/dokumenti/ustav.pdf>, преузето 9. 10. 2019. године.
13. Устав Западнохерцеговачког кантона, <http://www.skupstina-zzh.ba>, преузето 9. 10. 2019. године.
14. Устав Зеничко-добојског кантона, <http://www.zdk.ba/component/k2/item/158>, преузето 9. 10. 2019. године.
15. Изборни закон Републике Српске, Службени гласник Републике Српске, бр. 34/2002, 35/2003, 24/2004, 19/2005, 24/2012 и 109/2012.
16. Закон о државним службеницима Републике Српске, Службени гласник Републике Српске, бр. 118/2008, 117/2011, 37/2012 и 57/2016.
17. Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, бр. 19/2002, 35/2003, 4/2004, 17/2004, 26/2004, 37/2004, 48/2005, 2/2006, 32/2007, 43/2009, 8/2010, 40/2012 и 93/2017.
18. Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине, Службене новине Федерације БиХ, бр. 29/2003, 23/2004, 39/2004, 54/2004, 67/2005, 8/2006 и 04/2012.
19. Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Кантону 10, Народне новине Кантона 10, број 1/2014.
20. Закон о државној служби у Кантону Сарајево, Службене новине Кантона Сарајево, број 31/2016.

21. Закон о државној служби у Унско-санском кантону, Службени гласник Унско-санског кантона, број 14/2017.
22. Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Посавском кантону, преузето са [хтп://скупстиназп.ба](http://скупстиназп.ба), б. 2. 2018. године.
23. Закон о државним службеницима у тијелима државне службе у Западнохерцеговачком кантону, Народне новине Западнохерцеговачке жупаније, број 16/2008.
24. Закон о државној служби у Босанско-подрињском кантону Горажде, преузето са [хтп://www.бпкг.гов.ба](http://www.бпкг.гов.ба), 8. 10. 2019. године.
25. Закон о државној служби у Тузланском кантону, Службене новине Тузланског кантона, бр. 7/2017, 10/2017, 10/2018, 14/2018.
26. Закон о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, Службени гласник Брчко дистрикта БиХ, бр. 9/2014, 37/2015, 48/2016, 9/2017, 50/2018, 14/2019.
27. Закон о кантоналним министарствима и другим тијелима кантоналне управе Зеничко-добојског кантона, Службене новине Зеничко-добојског кантона, бр. 10/2015.
28. Закон о министарствима и другим органима управе Тузланског кантона, Службене новине Тузланског кантона, број 10/2018.
29. Закон о министарствима и другим тијелима кантоналне управе Босанско-подрињског кантона Горажде, Службене новине Босанско-подрињског кантона, бр. 9/2013, 13/2013.
30. Закон о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, бр. 19/2002, 35/2004 и 32/2006.
31. Закон о организацији и дјелокругу органа управе и управних организација Кантона Сарајево, Службене новине Кантона Сарајево, бр. 2/2012, 41/2012, 8/2015, 13/2017.
32. Закон о организовању и дјелокругу кантоналних министарстава и других тијела кантоналне управе Средњобосанског кантона, Службене новине Средњобосанског кантона, број: 15/2012.
33. Закон о организацији и дјелокругу тијела управе и управних организација Посавског кантона, Народне новине Жупаније Посавске, бр. 4/2008, 02/2010.
34. Закон о организацији и надлежностима кантоналних органа управе и управних организација Унско-санског кантона, Службени гласник Унско-санског кантона, бр. 9/2013, 11/2014, 08/2015.
35. Закон о организацији органа управе у Федерацији БиХ, бр. 29/2003, 23/2004.
36. Закон о организацији тијела управе Западнохерцеговачког кантона, Народне новине Жупаније Западнохерцеговачке, број 9/2006.
37. Закон о организацији управе у Херцеговачко-неретванском кантону, Службене новине Херцеговачко-Неретванског кантона, број 9/2009.
38. Закон о полицијским службеницима Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Службени гласник Брчко дистрикта БиХ, бр. 04/2008, 41/2007, 36/2009, 60/2010, 37/2014, 13/2016.
39. Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине Службени гласник БиХ, бр. 26/2004, 7/2005, 48/2005, 60/2010, 32/2013 и 93/2017.
40. Закон о раду Републике Српске, Службени гласник Републике Српске, бр. 1/2016 и 66/2018.

41. Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини, пречишћени текст, Службени гласник БиХ, број 32/2010.
42. Закон о републичкој управи, Службени гласник Републике Српске, бр. 115/2018.
43. Закон о службеницима и намјештеницима у правосуђу Брчко дистрикта БиХ, Службени гласник Брчко дистрикта БиХ, бр. 48/2018, 1/2019.
44. Закон о службеницима и намјештеницима у Скупштини Брчко дистрикта БиХ, Службени гласник Брчко дистрикта БиХ, бр. 8/2019.
45. Закон о забрани дискриминације у Босни и Херцеговини, Службени гласник Босне и Херцеговине, бр. 59/2009 и 66/2016.

12. АНЕКС – ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ НАЦИОНАЛНЕ СТРУКТУРЕ

Назив органа БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Предсједништво Босне и Херцеговине	79	69	25	1	23	1	15	1	1			
Савјет министара – Генерални секретаријат	61	47	16	1	13	1	15	2	3	1		
Канцеларија за хармонизацију и координацију система плаћања у пољопривреди, исхрани и руралном развоју Босне и Херцеговине	31	15	7	1	6	1	2	1				
Министарство правде	266	238	90	4	67	3	76	4	5			
Министарство иностраних послова	658	488	209	3	177	/	94	1	8			
Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података	239	156	54	5	69	2	21	2	10	1	2	
Агенција за предшколско, основно и средње образовање	46	21	4	1	7	2	8	3	2	1		
Институт за метрологију Босне и Херцеговине	72	47	29	1	8	1	6	/	4	/		
Омбудсман за потрошаче Босне и Херцеговине	11	6	1	1	2	1	3	1				
Агенција за развој високог образовања и унапређење квалитета Босне и Херцеговине	35	17	8	1	7	1	4	1	1			
Агенција за анти-допинг контролу Босне и Херцеговине	11	9	4	1	/	/	3	1	2			
Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине	76	51	8	2	39	4	4	1	1		1	
Дирекција за европске интеграције Босне и Херцеговине	137	104	49	3	29	2	20	2	6			
Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине	13	9	8	1	1	1						
Централна изборна комисија Босне и Херцеговине	74	59	27	4	16	/	11	1	5	1		
Управа за заштити здравља биља Босне и Херцеговине	39	31	5	1	18	1	2					
Конкуренијско вијеће Босне и Херцеговине	20	20	14	2	7	2	5	2				
Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине	9	7	1		5	1	1					
Одбор државне службе за жалбе Босне и Херцеговине	9	6	3	1	1	1	2	1				
Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине	217	171	72	13	57	9	35	3	7	1		
Институт за нестале особе Босне и Херцеговине	55	52	24	1	16	1	8	1				
Институт за стандардизацију Босне и Херцеговине	52	39	8	1	23	2	6	2	2			
Фонд за повратак Босне и Херцеговине	13	12	3		7	1			2			

Агенција за државну службу Босне и Херцеговине	36	26	10	1	6	1	5	1	2	1		
Дирекција за економско планирање Савјета министара Босне и Херцеговине	30	23	10	2	7	3	5	2	1			
Министарство за људска права и избјеглице	140	104	51	6	37	3	15	3	1	1		
Правобранилаштво Босне и Херцеговине	23	24	11	1	6	1	3	1	1			
Институт за акредитовање Босне и Херцеговине	28	23	6	1	10	1	6	2	1			
Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине	87	77	22	1	36	1	16	1	3			
Институт за интелектуалну својину	84	48	13	2	15	1	20	4				
Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине	92	61	28	4	20	4	13	5				
Центар за уклањање мина у Босни и Херцеговини	185	179	79	1	65	1	32	1	3			
Агенција за осигурање у Босни и Херцеговини	11	12	8	1	2		1		1			
Агенција за поштански промет Босне и Херцеговине	17	12	5	3	4	2	3	2				
Комисија за концесије Босне и Херцеговине	10	7	4	/	6	2	1					
Канцеларија за законодавство Савјета министара	31	18	6	1	9	1	3	1				
Агенција за заштиту личних података у Босни и Херцеговини	45	23	9	1	10	2	5	2	1			
Архив Босне и Херцеговине	39	22	5	3	4	4	2	2	1			
Агенција за надзор над тржиштем	29	20	5	1	11	1	3	1	1			
Министарство комуникација и транспорта	115	92	37	2	31	2	23	3	1			
Агенција за статистику Босне и Херцеговине	192	112	52	3	33	2	21	2	6			
Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине	49	35	14	2	6	2	13	2	2			
Канцеларија за разматрање жалби Босне и Херцеговине	55	35	13	1	10	1	7	1	2			
Служба за заједничке послове институција Босне и Херцеговине	641	472	198	3	180	4	66	3	28			
Регулаторна агенција за комуникације	168	125	56	14	35	5	19	2	7	4	8	3
Централна хармонизацијска јединица	12	9	4	2	4	2	1	1				
Агенција за јавне набавке	32	23	12	3	5	1	6	1				
Агенција за рад и запошљавање Босне и Херцеговине	33	29	15	2	10	1	3		1			
Агенција за унапређење страних инвестиција у Босни и Херцеговини	33	26	10	1	10	2	5	1	1			
Агенција за лијекове и медицинска средства	160	102	43	3	48	3	7		4			
Министарство одбране	10.961	9.690	4.514	1.289	3.440	942	1.718	616	18			
Управа за индиректно опорезивање	2.879	2.415	947	3	9.43	2	500	2	8			
Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције	41	29	14	3	10	2	4	2	1			

Центар за информисање и признавање докумената из области високог образовања	27	17	4	1	7	1	6	2				
Институција омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине	90	62	25	6	21	5	14	3	2	1		
Укупно	18.598	15.592	6.899	1.416	5.639	1.043	2.887	699	156	12	11	3

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
15.592	3.607	11.985

Назив органа РЕПУБЛИКА СРПСКА	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Предсједник Републике Српске	91	74	3		68	9	3					
Народна скупштина Републике Српске	123	110	4		89	12	2					
Вијеће народа Републике Српске	32	30	7	1	17	2	4				2	1
Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса у органима власти у Републици Српској	4	4			3		1					
Комисија за жалбе	1	1			1							
Републичка изборна комисија	7	7	1		5		1					
Фискални савјет Републике Српске	6	2			2							
Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове	952	865	7	1	801	73	8		48	7	1	1
Републички секретаријат за законодавство	24	19			19	5						
Агенција за државну управу	18	14	1		12	2			1			
Одбор државне управе за жалбе	9	6			6	6					1	
Гендер центар	17	17			17	1						
Канцеларија правног представника	4	2			2	1						
Републичка управа за инспекцијске послове	428	412			386	36	2		1		2	
Служба за заједничке послове Владе Републике Српске	279	228	2	1	221	12	5					
Хеликоптерски сервис	19	17			17	5						
Министарство просвјете и културе	99	70										
Републички педагошки завод	61	48			48	4						
Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа	31	26	1		23	1					1	
Архив Републике Српске	41	27			22	4			3			
Републички секретаријат за вјере	7	7			4	3						
Завод за образовање одраслих	25	10										
Министарство финансија	224	180										
Пореска управа Републике Српске	820	779	8		762	114	4	1	7	3	2	1
Републички завод за статистику	144	134										
Републичка управа за игре на срећу	23	19			19	6						
Министарство правде	33	33	2		29		2					
Центар за пружање бесплатне правне помоћи	32	30	1		28	5	1	1			1	
Републички центар за истраживање рата, ратних злочина и тражења несталих лица	54	40			40	8						
Агенција за управљање одузетом имовином	29	15	1		13	5					1	
Министарство управе и локалне самоуправе	46	52	1	1	49	11	1				1	1

Министарство за научно-технолошки развој, високо образовање и информационо друштво	97	51										
Министарство здравља и социјалне заштите	91	64										
Министарство енергетике и рударства	90	55	1	1	55	4						
Републички завод за стандардизацију и метрологију	31	8			7	2	1	1				
Републички завод за геолошка истраживања	15	15			14	5	1					
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	40	34			31	1			1			
Републички хидрометеоролошки завод	111	74	2		72	10						
Агенција за аграрна плаћања	40	34			31	1			3			
Министарство саобраћаја и веза	13	7			7	3						
Министарство трговине и туризма	100	75			72	4	3	1				
Републичка дирекција за обнову и изградњу	32	27			25	3	2					
Министарство рада и борачко-инвалидске заштите	153	97			97	22						
Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске	566	592	5		559	14	8		3		3	
Министарство за европске интеграције и међународну сарадњу	75	51	1		46	9	1	1	2		1	
Републички секретаријат за расељена лица и миграције	59	59	3	1	53	14	3	1				
Министарство породице, омладине и спорта	51	45	2	1	43	4						
Укупно	5.247	4.006	53	7	3.815	421	53	6	69	10	16	4

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
4.006	2.088	1.918

Назив органа ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Парламент Федерације БиХ	57	30	23	1	1	0	6	1	0	0	0	0
Парламент Федерације БиХ, Представн. дом	40	18	12	1	0	0	6	1	0	0	0	0
Парламент Федерације БиХ, Дом народа	35	26	18	1	4	0	4	0	0	0	0	0
Федерално правобранилаштво	40	25	18	3	1	0	6	1	0	0	0	0
Федерално министарство правде	62	47	25	5	2	0	19	2	1	0	0	0
Федерално министарство финансија	246	129	88	5	5	0	30	4	5	0	0	0
Федерално министарство енергије, рударства и индустрије	143	75	50	4	2	0	23	3	0	0	0	0
Федерално министарство промета и комуникација	82	45	28	5	0	0	17	3	0	0	0	0
Федерално министарство рада и социјалне политике	99	80	63	3	3	0	14	2	0	0	0	0
Федерално министарство расељених лица и избјеглица	95	59	53	4	1	0	5	2	0	0	0	0
Федерално министарство за питања бораца и инвалида домовинског рата	303	247	185	4	0	0	61	2	0	0	0	0
Федерално министарство здравства	65	38	19	2	3	0	14	3	2	1	0	0
Федерално министарство образовања	50	39	22	5	2	0	15	2	0	0	0	0
Федерално министарство културе и спорта	69	48	29	3	5	2	4	1	7	1	0	0
Федерално министарство трговине	46	35	17	3	3	0	15	1	0	0	0	0
Федерално министарство просторног уређења	74	39	26	2	0	0	12	3	1	0	0	0
Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	145	91	63	3	1	0	26	1	1	0	0	0
Федерално министарство околине и туризма		44	27				14		2			
Федерална управа за геодетске и имовинско-правне послове	43	26	14	3	1	0	11	3	0	0	0	0
Федерални завод за статистику	257	174	125	14	6	1	20	5	3	0	0	0
Федерални хидрометеоролошки завод	118	77	59	14	1	0	13	4	4	1	0	0
Архив	29	15	11	1	1	0	3	0	0	0	0	0
Федерални завод за програмирање развоја	32	19	12	2	3	1	2	0	2	1	0	0
Федерална дирекција робних резерви	30	20	12	2	0	0	8	2	0	0	0	0
Федерална управа цивилне заштите	254	211	140	6	1	0	61	1	2	0	0	0
Федерална управа за инспекцијске послове	242	171	119	10	0	0	44	3	8	0	0	0
Федерални завод за агропедологију	45	28	23	2	0	0	3	1	2	0	0	0
Федерални завод за пољопривреду	77	43	41	4	1	0	1	0	0	0	0	0
Федерални завод за геологију	45	29	25	2	1	0	2	1	1	0	0	0
Федерални агромедитерански завод	77	49	2	0	0	0	47	4	0	0	0	0
Федерална новинска агенција	92	65	38	1	3	0	20	1	4	0	0	0

Агенција за државну службу ФБиХ	66	52	39	5	2	0	9	1	2	0	0	0
Агенција за надзор осигурања	37	29	19	3	2	0	7	4	1	0	0	0
Комисија за вредносне папире	38	18	15	1	1	1	2	1	0	0	0	0
Јавна установа за едукацију судија и тужилаца	14	12	5	0	1	0	2	1	5	1	0	0
Гендер центар	21	9	5	0	0	0	4	2	0	0	0	0
Служба за заједничке послове	500	377	334	3	11	0	28	2	4	1	0	0
Пореска управа	1.744	1.255	865	13	28	1	342	6	20	0	0	0
Канцеларија Владе ФБиХ за односе с јавношћу	11	11	6	1	1	0	4	0	0	0	0	0
Регулаторна комисија за енергију у Федерацији БиХ ⁸¹												
Федерални завод за пензијско осигурање ⁸²												
Укупно	5.423	3.806	2.675	141	97	6	924	74	77	6	0	0

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
3.806	2.135	1.671

⁸¹ У акту Регулаторне комисије за енергију у Федерацији БиХ број: 04-01-833-01/19 од 21. 8. 2019. године се истиче како комисија није у могућности доставити податке који се односе на националну припадност радника ФЕРК-а, будући да они с тим подацима уопште не располажу. Достављени су подаци који се односе на полну структуру;

⁸² У акту Федералног завода за пензијско и инвалидско осигурање број: Ф33/5/1-05-7-1112-2/19 од 30. 7. 2019. године се истиче како је сједиште Федералног завода у Мостару и сачињен је од Централне административне службе с мјестом рада у Сарајеву и с мјестом рада у Мостару и има десет кантоналних административних служби са сједиштем у сједишту кантона, те се сматра да је национална структура у цијелости задовољена;

Назив органа ХЕРЦЕГОВАЧКО-НЕРЕТВАНСКИ КАНТОН	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Министарство грађења и просторног уређења	49	38	15	2	2	-	20	4	-	-	1	-
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	130	94	39	3	1	-	54	5	-	-	-	-
Министарство правосуђа, управе и локалне самоуправе	28	18	13	3	-	-	5	1	-	-	-	-
Министарство образовања, науке, културе и спорта ⁸³	50	36	-	3	-	-	-	3	-	-	-	-
Педагошки завод	17	11	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Архив ХНК	15	10	7	1	1	-	2	1	-	-	-	-
Министарство привреде	51	38	19	3	6	1	13	2	-	-	-	-
Министарство здравства, рада и социјалне заштите	37	31	10	2	1	-	19	3	1	-	-	-
Завод за школство	28	15	-	-	-	-	15	1	-	-	-	-
Управа за расељена лица и избјеглице	15	9	4	1	1	-	3	-	1	-	-	-
Министарство промета и веза	40	18	4	1	2	-	12	1	-	-	-	-
Министарство за питања бораца	45	26	8	1	-	-	18	2	-	-	-	-
Кантонално јавно правобранилаштво	12	10	3	-	1	-	6	1	-	-	-	-
Управа за геодетске и имовинско-правне послове	14	9	2	-	-	-	7	1	-	-	-	-
Министарство трговине, туризма и заштите околине	50	40	27	3	-	-	13	2	-	-	-	-
Завод за заштиту културно-историјског наслеђа	19	6	1	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Укупно	600	373	163	24	15	1	192	28	2		1	

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
373	215	158

⁸³ У акту Министарства образовања, науке, културе и спорта број 05-01-12-1940/19 од 28. 8. 2019. године није достављена национална структура свих запослених;

Назив органа ЗАПАДНОХЕРЦЕГОВАЧКИ КАНТОН	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Стручна служба Владе Западнохерцеговачког кантона	28	21	-	-	-	-	21	1	-	-	-	-
Канцеларија за законодавство	6	5	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Канцеларија Владе Западнохерцеговачког кантона за Европске интеграције	14	5	-	-	-	-	5	2	-	-	-	-
Министарство правосуђа и управе	33	21	-	-	-	-	21	6	-	-	-	-
Министарство образовања, науке, културе и спорта	37	21	-	-	-	-	21	1	-	-	-	-
Министарство здравства, рада и социјалне заштите ⁸⁴	29	11	-	-	-	-	14	2	-	-	-	-
Министарство финансија ⁸⁵	56	34	-	-	-	-	35	1	-	-	-	-
Министарство привреде	103	51	-	-	-	-	51	6	-	-	-	-
Управа за инспекцијске послове	48	23	-	-	-	-	23	2	-	-	-	-
Служба за запошљавање	33	36	-	-	-	-	36	2	-	-	-	-
Кантонални завод за пружање правне помоћи	5	4	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Завод за пољопривреду	12	7	-	-	-	-	7	1	-	-	-	-
Јавна установа Цесте Западнохерцеговачког кантона	13	10	-	-	-	-	10	1	-	-	-	-
Кантонално правобранилаштво	7	6	-	-	-	-	6	2	-	-	-	-
Влада - Канцеларија предсједника Владе ⁸⁶	14	10	-	-	-	-	11	1	-	-	-	-
Скупштина ⁸⁷	20	10	-	-	-	-	11	3	-	-	-	-
Укупно	458	281					281	33				

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
281	156	125

⁸⁴ Према акту Министарства здравства, рада и социјалне заштите број 08-369-1-19 од 16. 10. 2019. године попуњено је 11 радних мјеста, а исказана је национална и полна структура за 14 лица;

⁸⁵ Према акту Министарства финансија број 04-03-49-799/14 од 15. 10. 2019. године попуњена су 34 радна мјеста, а исказана је национална за 35, а полна структура за 34 лица;

⁸⁶ Према акту од 20. 8. 2019. године исказано је укупно 10 попуњених позиција, а 11 запослених Хрвата.

⁸⁷ Према акту Скупштине Западнохерцеговачког кантона број 01-01-9-1141/19-1 од 23. 11. 2019. године исказано је укупно 10 попуњених позиција, а 11 запослених Хрвата;

Назив органа КАНТОН 10	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководе-ћи	Укупно	Руководе-ћи	Укупно	Руководе-ћи	Укупно	Руководе-ћи	Укупно	Руководе-ћи
Скупштина Кантона 10	25	25	1				24					
Министарство финансија	62	38	1				34	2				
Министарство правосуђа и управе	20	10	1	1	4	1	5	1				
Министарство рада, здравства, социјалне заштите и расељених	30	15			3		12	2				
Министарство науке, просвјете, културе и спорта	36	14					14	1				
Канцеларија предсједника Владе	13	5					5					
Стручна служба Владе - Кантона 10	19	6	4	1			3	1				
Управа за инспекцијске послове	52	25	2		1		22	1				
Управа за питања бораца	11	11					11	1				
Управа за цесте	6	6					6	1				
Управа за геодетске и имовинско-правне послове	13	3					3	1				
Управа цивилне заштите	15	9					9	1				
Дирекција за робне резерве	10	2	1	1			1					
Кантонално правобранилаштво	4	2					2	1				
Укупно	316	171	10	3	8	1	151	13				

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
171	86	85

Назив органа СРЕДЊОБОСАНСКИ КАНТОН	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Министарство образовања, науке, културе и спорта	6	6	3	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Министарство привреде	111	76	54	2	1	-	21	3	-	-	-	-
Министарство просторног уређења, грађења, заштите околине - повратка и стамбених послова	31	26	13	3	-	-	13	3	-	-	-	-
Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	44	34	24	4	1	-	8	1	1	-	-	-
Министарство правосуђа и управе	17	10	4	2	-	-	6	2	-	-	-	-
Министарство здравства и социјалне политике	22	17	12	2	-	-	5	2	-	-	-	-
Министарство финансија	36	31	15	2	2	-	14	2	-	-	-	-
Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	113	100	75	12	1	-	24	6	-	-	-	-
Кантонално правобранилаштво	7	5	4	1	-	-	3	1	-	-	-	-
Кантонални архив Травник	18	10	7	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Канцеларија за законодавство	4	2	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Канцеларија за Европске интеграције, фондове, односе с јавношћу и квалитет према међун. стандарду	10	10	5	1	1	-	4	-	-	-	-	-
Канцеларија за јавне набавке за потребе корисника буџета СБК	11	10	5	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Стручна служба Владе СБК	7	6	1	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Управа за геодетске и имовинско-правне послове	13	6	2	2	-	-	4	1	-	-	-	-
Управа за цивилну заштиту	19	10	4	1	2	1	3	2	1	-	-	-
Кантонална управа за браниоце	18	7	4	2	-	-	3	1	-	-	-	-
Кантонални завод за урбанизам, просторно планирање и заштиту културно-историјског наслеђа	14	5	2	1	-	-	3	1	-	-	-	-
Скупштина - секретаријат	7	4	2	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Укупно	508	375	237	37	8	1	130	29	2			

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
375	141	234

Назив органа ПОСАВСКИ КАНТОН	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководе-ћи	Укупно	Руководе-ћи	Укупно	Руководе-ћи	Укупно	Руководе-ћи	Укупно	Руководе-ћи
Министарство привреде и просторног уређења	27	8	1	1	-	-	7	-	-	-	-	-
Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	4	4	1	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Министарство просвјете, науке, културе и спорта	18	10		-	-	-	10	3	-	-	-	-
Министарство промета, веза, туризма и заштите околине	26	10	7	1	-	-	3	1	-	-	-	-
Министарство здравства, рада и социјалне политике	24	10	1	-	-	-	9	4	-	-	-	-
Министарство финансија	31	14	1	-	-	-	13	3	-	-	-	-
Скупштина Кантона ⁸⁸	9	7	4	1	1		19	1	-	-	-	-
Влада - Служба за односе с јавношћу	3	3		-	-	-	3	1	-	-	-	-
Влада - Канцеларија за развој и Европске интеграције	11	7	1	-	-	-	6	1	-	-	-	-
Кантонално правобранилаштво	3	3		-	-	-	3	1	-	-	-	-
Завод здравственог осигурања Посавског кантона	39	29	3	-	-	-	26	7	-	-	-	-
Завод за пружање правне помоћи Посавског кантона	4	3	1	1	-	-	2	1	-	-	-	-
Влада - Заједничка служба	28	16	1	-	-	-	15	2	-	-	-	-
Кантонална управа за инспекцијске послове	23	14	1	-	-	-	13	1	-	-	-	-
Укупно	250	138	22	4	1		132	27				

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
138	71	67

⁸⁸ Према запримљеном одговору систематизовано је девет радних мјеста, попуњено седам, а национална структура запослених је четири Бошњака, један Србин, 19 Хрвата, што је укупно 24 запослена;

Назив органа БОСАНСКО-ПОДРИЊСКИ КАНТОН	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Скупштина Кантона - Стручна служба	11	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Министарство за финансије	33	22	21	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Министарство за урбанизам, просторно уређење и заштиту околине	13	9	8	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Министарство за правосуђе, управу и радне односе	16	5	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Министарство за привреду	44	18	17	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Министарство за образовање, младе, науку, културу и спорт	20	12	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Архив Кантона	3	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Кантонални завод за пружање бесплатне правне помоћи	4	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Дирекција робних резерви	13	11	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Служба за заједничке послове кантоналних органа управе	37	25	25	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Канцеларија премијера и Владе БПК Горажде	15	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Кантонална управа за инспекцијске послове	28	17	17	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Министарство за социјалну политику, здравство, расељена лица и избјеглице	9	8	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Кантонална управа цивилне заштите	13	6	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Кантонална управа за шумарство	15	11	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Кантонално правобранилаштво Горажде	3	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Служба за односе с јавношћу БПК Горажде	3	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Министарство за борачка питања	6	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Кантонална агенција за приватизацију	5	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно	291	173	169	21	4	2						

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
173	82	91

Назив органа КАНТОН САРАЈЕВО	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Министарство културе и спорта	27	12	7	3	1	1	1	-	3	-	-	-
Министарство здравства	24	19	19	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Министарство саобраћаја	46	36	32	3	1	-	2	1	1	-	-	-
Министарство за борачка питања	28	14	27	4	-	-	1	-	-	-	-	-
Министарство финансија	73	49	48	7	1	-	-	-	-	-	-	-
Министарство комуналне привреде и инфраструктуре	25	23	20	-	2	1	-	-	1	-	-	-
Министарство за рад, социјалну политику, расељена лица и избјеглице ⁸⁹	39	25	13	-	1	-	1	-	2	-	-	-
Министарство просторног уређења, грађења и заштите околине	96	70	47	2	3	-	7	1	13	-	-	-
Скупштина - Кабинети	10	8	5	-	1	-	2	-	-	-	-	-
Завод за информатику и статистику	33	17	11	2	1	-	1	-	4	1	-	-
Фонд Кантона Сарајева за стипендирање и школовање дјете бораца, погинулих бораца и погинулих цивила - жртва рата "ИКРЕ"	8	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Кантонална управа цивилне заштите	308	219	213	10	1	-	5	-	-	-	-	-
Кантонална управа за инспекцијске послове	205	137	126	13	1	-	5	-	5	-	-	-
Кантонална Агенција за приватизацију ⁹⁰												
Завод за пружање бесплатне правне помоћи	12	7	6	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Фонд Кантона Сарајево за изградњу станова	43	38	37	5	-	-	1	-	-	-	-	-
Фонд Кантона Сарајево за заштиту и одржавање гробаља шехида и погинулих бораца	122	84	79	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Дирекција за путеве	19	14	14	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Дирекција за робне резерве	22	9	7	-	1	1	-	-	1	-	-	-
Кантонални стамбени фонд	16	10	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Укупно	1.156	796	725	65	15	3	27	2	30	1		

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
796	324	472

⁸⁹ Према акту Министарства за рад, социјалну политику, расељена лица и избјеглице број 13-01/2-05-38244 од 23. 10. 2019. године, Министарство не располаже подацима о националној структури руководићких радника;

⁹⁰ Према акту Кантоналне агенције за приватизацију број 21-06/1-49-118-1 од 26. 8. 2019. године, Агенција не располаже подацима о националној структури запослених;

Назив органа ТУЗЛАНСКИ КАНТОН	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководе- ћи	Укупно	Руководе- ћи	Укупно	Руководе- ћи	Укупно	Руководе- ћи	Укупно	Руководе- ћи
Служба скупштине Тузланског кантона	36	27	23	1	1	0	1	0	0	0	0	0
Министарство просторног уређења и заштите околине	26	21	18	2	0	0	2	1	1	0	0	0
Управа цивилне заштите Тузланског кантона	21	15	11	2	1	1	3	0	0	0	0	0
Министарство правосуђа и управе	17	13	9	0	1	0	3	0	0	0	0	0
Министарство за борачка питања	15	12	11	3	0	0	1	0	0	0	0	0
Кантонална управа цивилне заштите	21	15	11	2	1	1	3	0	0	0	0	0
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управа за шумарство	95	3	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Кантонална управа за инспекцијске послове	127	86	76	7	0	0	8	2	2	0	0	0
Министарство за рад, социјалну политику и повратак	20	18	15	3	1	0	2	0	0	0	0	0
Министарство трговине, туризма и саобраћаја	24	19	16	4	1	1	2	1	0	0	0	0
Правобранилаштво Тузланског кантона	16	11	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Пољопривредни завод Тузланског кантона	12	12	11	0	0	0	1	1	0	0		
Министарство финансија тузланског кантона	66	61	55	5	3	1	2	0	1	0	0	0
Педагошки завод Тузланског кантона	28	19	16	0	0	0	3	1	0	0	0	0
Министарство културе, спорта и младих Тузланског кантона	15	8	6	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Министарство здравства Тузланског кантона	16	9	10	2	0	0	0	0	3	1	0	0
Укупно	555	349	302	34	10	5	32	6	7	1	0	0

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
349	192	157

Назив органа ЗЕНИЧКО-ДОБОЈСКИ КАНТОН	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Министарство за привреду	15	12	7	2	1	1	4					
Министарство за правосуђе и управу	14	11	7	1	2	1	2	1				
Кантонална управа за инспекцијске послове	112	70	61	7	3		6	2				
Кантонална дирекција робних резерви	6	4	3				1	1				
Министарство финансија	38	34	27	1	1		5		1	1		
Министарство за просторно уређење, промет и комуникације и заштиту околине	27	18	17	8			1					
Кантонална дирекција за цесте	10	5	4				1					
Министарство за пољопривреду, шумарство и водопривреду	19	16	15	4					1			
Кантонална управа за шумарство	125	110	95	1	3		11		1			
Стручна служба Владе	14	7	6	2	1							
Стручна служба за развој и међународне пројекте	16	9	7	1			2					
Служба за заједничке послове	52	40	33	1	1		6	2				
Канцеларија премијера	6	4	4	1								
Кантонално правобранилаштво	9	9	8	3					1	1		
Секретаријат за законодавство	4	3	2	1			1					
Министарство здравства	14	6	5	1	1	1						
Министарство за рад, социјалну политику и избјеглице	16	14	9	2			5	1				
Министарство за борачка питања	18	13	12	3			1					
Кантонална управа цивилне заштите	15	6	5	1					1			
Стручна служба Скупштине	13	9	7	3	1	1	1					
Кантонални завод за правну помоћ	11	7	6	4					1			
Педагошки завод	54	54	43	8	2		7	3	2			
Министарство образовања, науке, културе и спорта	23	18	15				1		2			
Укупно	631	479	398	55	16	4	55	10	10	2		

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
479	225	254

Назив органа УНСКО-САНСКИ КАНТОН	Систематизовано	Попуњено	Бошњаци		Срби		Хрвати		Остали		Националне мањине	
			Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи	Укупно	Руководећи
Влада УСК - Канцеларија за законодавство	8	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Министарство образовања, науке, културе и спорта	65	22	18	5	2	1	2	-	-	-	-	-
Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	46	18	16	2	-	-	1	-	1	-	-	-
Министарство привреде	30	14	12	1	-	-	2	1	-	-	-	-
Министарство правосуђа и управе	16	9	8	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Министарство за грађење, просторно уређење	26	17	11	2	-	-	1	-	1	-	-	-
Министарство здравства, рада и социјалне политике	21	11	10	2	-	-	1	-	-	-	-	-
Кантонално правобранилаштво	5	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Завод за пружање бесплатне правне помоћи	6	4	2	-	2	1	-	-	-	-	-	-
Кантонална управа цивилне заштите	18	11	11	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Кантонална управа за инспекцијске послове	76	50	47	7	-	-	3	-	-	-	-	-
Пољопривредни завод	50	13	13	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Кантонални завод за просторно уређење и планирање	16	9	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно	383	181	164	29	5	2	10	1	2			

Полна структура запослених на дан, 30. 9. 2019. године:

УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
181	95	86